Effekter av minskad sockerbetsodling för skånska växtodlare

Mikaela Trulsson

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap
Lantmästarprogrammet
2026

Effekter av minskad sockerbetsodling för skånska växtodlare

The effects of reduced sugar beet production on arable farmers in Skåne

Mikaela Trulsson

Handledare:	Johannes Albertsson, SLU, institutionen för biosystem och teknologi
Bitr. handledare:	Kristina Blennow, SLU, institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Examinator:	Hanna Williams, SLU, institutionen för biosystem och teknologi

Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i lantbruksvetenskap, G2E – Lantmästarprogrammet
Kurskod:	EX1017
Program/utbildning:	Lantmästarprogrammet
Kursansvarig inst.:	Institutionen för biosystem och teknologi
Utgivningsort:	Alnarp
Utgivningsår:	2026
Omslagsbild:	Mikaela Trulsson
Upphovsrätt:	Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Nyckelord:	Sockerbetor, sockerbetsodling, växtföljd, Skåne, minskad sockerbetsodlingsareal

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap

Institutionen för biosystem och teknologi

Sammanfattning

Sockerbetan (*Beta vulgaris*) är en tvåårig växt som i sin rot lagrar kolhydrater i form av sukros. Av allt socker som produceras i världen kommer 20 procent från sockerbetor, majoriteten kommer från sockerrör. Europeiska unionens medlemsländer står för 50 procent av sockret från sockerbetor i världen. Majoriteten av Sveriges sockerbetsareal finns i Skåne och de senaste åren har sockerbetsodlingen minskat vilket påverkat de skånska växtodlare som odlar sockerbetor. Minskad sockerbetsareal gör att de behöver lägga om sin övriga växtodling och fylla de areal som sockerbetor tidigare fyllt med andra grödor. Trenden med minskad sockerbetareal syns även hos andra EU-länder, mellan odlingssäsongerna 2024 och 2025 sjönk den europeiska sockerbetsodlingen med 160 000 hektar.

Skånes femte mest odlade gröda är sockerbetor, mellan 2010 och 2025 har odlingsarealen sjunkit från cirka 36 000 hektar till 24 000 hektar. Sockerbetsarealen tros bli 21 500 hektar för odlingssäsongen 2026. Att odlingen minskar beror på ett överskott av socker på världsmarknaden. Detta arbete baseras på en enkätundersökning riktade till sockerbetsodlare i Skåne och två intervjuer, en med intresseorganisationen Betodlarnas generalsekreterare och en med en växtodlingsrådgivare på HIR Skåne. Enkätundersökningen visar att odlarnas sockerbetsareal sjunkit sedan 2023, från medianvärdet 23 hektar sockerbetor till 18 hektar sockerbetor 2026. Odlarna anser att deras växtföljd försämrats sedan sockerbetsarealena minskat. Även deras totala odlingsekonomi har försämrats. Odlarna ser det totalt sett som negativt för deras växtodling att odlingen av sockerbetor har minskat och ytterligare minskning av sockerbetsodlingen ser de som problematiskt. Intresseorganisationen Betodlarna såg att den svenska sockerbetsarealen var stabil på mellan 28 000 och 30 000 hektar, men att den sedan 2023 minskat. Betodlarna menar att minskad sockerbetsareal ger mer luft i odlarnas växtföljder och ger möjligheten att testa nya grödor. Växtodlingsrådgivaren på HIR Skåne ser att dennes kunder vill odla betydligt fler hektar sockerbetor än de gör idag och att färre hektar sockerbetor gör odlares växtföljder mer höstsåddstunga vilket kan göra det svårare att bekämpa höstgroende ogräs så som renkavle (*Alopecurus myosuroides*).

Enkätundersökningen visar att fler respondenter planerar att odla mer höstkorn och vårvete än vad de gjorde 2023 och vissa odlare verkar även ha avstått från att odla sockerbetor 2026. En vetenskaplig artikel från 2024 visar på ökad ogräsförekomst i tjeckiska växtföljder bestående av en stor del spannmålsgrödor. Majoriteten av respondenterna svarade att markpackningen ej förändrats sedan minskningen av sockerbetsareal. Dock visar en rapport från Sveriges Lantbruksuniversitet att sockerbetsodling kan ge mycket alvpackning, minskad sockerbetsareal borde då leda till mindre markpackning. Avslutningsvis kommer detta examensarbete fram till att sockerbetsodling är viktig för skånska växtodlare och att minskad sockerbetsareal ses som problematiskt för dessa främst gällande växtföljd och odlingsekonomi. Vetenskapliga källor talar främst för ökad ogräsförekomst i växtföljder som skulle bli mer dominerade av spannmålsgrödor.

Nyckelord: Sockerbetor, sockerbetsodling, växtföljd, Skåne, minskad sockerbetsodlingsareal

Abstract

The sugar beet (*Beta vulgaris*) is a biennial plant that stores carbohydrates in the form of sucrose in its root. Of all the sugar produced worldwide, 20% comes from sugar beet, while the majority is produced from sugarcane. The member states of the European Union account for 50% of the world's sugar beet production. The majority of Sweden's sugar beet cultivation area is located in Skåne, and in recent years sugar beet cultivation has declined, affecting arable farmers in Skåne who grow sugar beet. A reduction in the sugar beet cultivation area means that farmers need to adjust their other crop production and replace the area previously occupied by sugar beet with other crops. The trend of declining sugar beet cultivation is also evident in other EU countries; between the 2024 and 2025 growing seasons, European sugar beet cultivation decreased by 160,000 hectares.

Sugar beet is the fifth most widely cultivated crop in Skåne. Between 2010 and 2025, the cultivated area decreased from approximately 36,000 hectares to 24,000 hectares. The sugar beet cultivation area is expected to be 21,500 hectares in the 2026 growing season. The decline in cultivation is attributed to a surplus of sugar on the global market.

This study is based on a survey of sugar beet growers in Skåne and two interviews: one with the Secretary-General of the Swedish Sugar Beet Growers' Association (Betodlarna) and one with an arable farming advisor at HIR Skåne. The survey shows that the growers' sugar beet cultivation area has decreased since 2023, from a median of 23 hectares of sugar beet to 18 hectares in 2026. The growers consider that their crop rotations have deteriorated since the area devoted to sugar beet decreased. Their overall farm economics have also deteriorated. Overall, the growers perceive the decline in sugar beet cultivation as negative for their arable production, and they consider a further reduction in sugar beet cultivation to be problematic.

The Swedish Sugar Beet Growers' Association observed that the Swedish sugar beet cultivation area had remained stable at between 28,000 and 30,000 hectares, but that it has decreased since 2023. According to the association, a reduced sugar beet cultivation area provides more flexibility in farmers' crop rotations and creates opportunities to test new crops. The arable farming advisor at HIR Skåne observes that their clients would like to cultivate considerably more hectares of sugar beet than they do today. They also note that a smaller area of sugar beet makes crop rotations more dominated by autumn-sown crops, which may make it more difficult to control autumn-germinating weeds such as black-grass (*Alopecurus myosuroides*).

The survey shows that more respondents plan to grow winter barley and spring wheat than they did in 2023, and some growers also appear to have stopped growing sugar beet in 2026. A scientific article published in 2024 demonstrates an increased occurrence of weeds in Czech crop rotations consisting largely of cereal crops. The majority of respondents stated that soil compaction had not changed since the reduction in the sugar beet cultivation area. However, a report from the Swedish University of Agricultural Sciences indicates that sugar beet cultivation can cause considerable subsoil compaction; consequently, a reduced sugar beet cultivation area should lead to less soil compaction.

In conclusion, this thesis finds that sugar beet cultivation is important to arable farmers in Skåne and that a reduced sugar beet cultivation area is considered problematic, primarily with regard to crop rotation and farm economics. Scientific sources mainly indicate an increased occurrence of weeds in crop rotations that become more dominated by cereal crops.

Keywords: Sugar beets, sugar beet cultivation, crop rotation, Skåne, reduced sugar beet acrage

Förord

Lantmästarprogrammet är ett treårigt kandidatprogram som omfattar 180 högskolepoäng. Utbildningen ges av Sveriges Lantbruksuniversitet vid Campus Alnarp. Programmet är en lantbruksutbildning där studenterna lär sig om bland annat växtodling, animalieproduktion, teknik och företagsekonomi. För att bli behörig till en kandidatexamen i lantbruksvetenskap krävs ett självständigt arbete inom ämnet omfattande 15 högskolepoäng.

Eftersom jag är uppvuxen i ett område i södra Skåne där sockerbetsodling är en viktig del av lantbrukarnas växtodling valdes ämnet gällandes effekterna som minskad sockerbetsodling kan ha på växtodlare.

Jag vill tacka de sockerbetsodlare som tog sig tid att delta i enkätundersökningen men även Betodlarnas generalsekreterare och den växtodlingsrådgivare från HIR Skåne som deltog i intervjuerna.

Jag vill också tacka min handledare Johannes Albertsson och min biträdande handledare Kristina Blennow för de goda råd och kunskaper de bidragit med till denna uppsats.

Mikaela Trulsson

Innehållsförteckning

Förord **5**

Tabellförteckning **8**

Figurförteckning **9**

Förkortningar **10**

1. Inledning **11**

1.1 Bakgrund 11

1.1.1 Sockerbeta och odling av sockerbetor 11

1.1.2 Sockerbetsodling i världen och EU 12

1.1.3 Sockerbetsodling i Sverige 13

1.1.4 Sockerbetsodling i Skåne 13

1.2 Syfte 16

1.3 Frågeställning 16

1.4 Avgränsningar 16

2. Metod och material **17**

2.1 Enkätundersökning 17

2.2 Intervju 18

2.3 Artificiell intelligens 18

3. Resultat **19**

3.1 Enkätundersökningen 19

3.2 Intervjuer med Betodlarna och HIR Skåne 26

3.2.1 Minskad odling 26

3.2.2 Växtodling och odlingsåtgärder 26

3.2.3 Ekonomi 27

4. Diskussion **28**

4.1 Minskning av sockerbetsodling 28

4.2 Vad odlar respondenterna? 29

4.3 Odlingstekniska aspekter som kan ha förbättrats eller försämrats till följd av minskad sockerbetsodling 29

4.3.1 Växtföljd 29

4.3.2 Ogräsförekomst 30

4.3.3 Markpackning 30

4.3.4 Odlingsekonomi 31

4.4 Hur ser odlarna på sockerbetsodling framåt? 31

4.5 Kalkning 31

4.6 Enkätundersökningen 32

4.7 Framtida studier 32

5. Slutsats **34**

6. Referenser 35

Bilaga 1 39

Bilaga 2 41

6.1 Frågorna som intervjun utgick ifrån 41

6.2 Transkribering 41

Bilaga 3 48

6.3 Frågorna som intervjun utgick ifrån 48

6.4 Transkribering 48

Tabellförteckning

Tabell 1. Antalet hektar sockerbetsodling i Skåne åren 2010–2017......13

Tabell 2. De fem mest odlade grödorna i Skåne 2025......14

Figurförteckning

Figur 1.Kommunerna där respondenterna är verksamma. 19

Figur 2. Svar på enkätfråga 4, 5, 6, 7, 9: total odlingsareal 2026, kontrakterad sockerbetsareal 2026, total odlingsareal 2023, odlad sockerbetsareal 2023, hur många hektar sockerbetor passar i växtföljden? 20

Figur 3. Fråga 10: grödor som respondenterna odlade 2023. 21

Figur 4. Fråga 13: grödor som respondenterna planerar att odla 2026. 21

Figur 5. Fråga 15a: tycker respondenterna att deras växtföljd förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (vänster). 23

Figur 6. Fråga 15b: tycker respondenterna att ogräsförekomsten förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (höger). 23

Figur 7. Fråga 15c: tycker respondenterna att markpackningen förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (vänster). 23

Figur 8. Fråga 15d: tycker respondenterna att deras odlingsekonomi förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (höger). 23

Figur 9. Fråga 16: är det totalt sett positivt eller negativt för respondenternas växtodling att sockerbetsarealen minskat. 24

Figur 10. Fråga 17: hur troligt är det att respondenterna skulle öka sin sockerbetsodling om möjligheten fanns? 24

Figur 11. Fråga 18: är det problematiskt eller oproblematiskt om sockerbetsodlingen skulle minska/minska ytterligare? 25

Figur 12. Fråga 19: om respondenternas sockerbetsareal skulle minska från de hektar de odlar idag, skulle de vara mer eller mindre benägna att kalka sina fält? 25

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
EU	Europeiska unionen
CBB	Confédération des Betteraviers Belges
WABCG	World Association of Beet and Cane Growers
ATL	Lantbrukets Affärstidning

1. Inledning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Sockerbeta och odling av sockerbetor

Sockerbetan (*Beta vulgaris*) är en tvåårig växt som tillhör familjen mållväxter. I sin rot lagrar den kolhydrater i form av sukros. Förädlingen av sockerbetan började i Frankrike på 1800-talet och sockerbetsodlingen uppmuntrades av Kejsare Napoleon eftersom engelsmännen kontrollerade handeln med rörsocker. Restprodukter från sockerproduktionen, så som melass och betmassa, används som djurfoder (Fogelfors 2015).

Sockerbetor sås på våren och skördas på hösten samma år. Sockerbetor ska odlas på fält med lucker matjord och jämn yta, där skörderester blivit jämnt inblandade. Det optimala antalet plantor per hektar är 80 000 till 90 000. Eftersom sockerbetor har djupa rötter och växer även under hösten utnyttjar de näringen i markprofilen väl. Kväve är det näringsämne som är mest avgörande för sockerbetor. Kombinationen av brett radavstånd och att plantorna växer långsamt gör att sockerbetan har låg konkurrenskraft mot ogräs, ogräskontroll är därför viktigt. Både kemisk och mekanisk ogräsbekämpning kan tillämpas i odlingen för att hålla nere ogrästrycket. Sockerbetor kan även angripas av insekter och svampar som kan behöva behandlas. Sockerbetor skördas mellan september och november (Fogelfors 2015). Vid skörd av sockerbetor kan trycket på marken från maskiner bli lika stort som all sammanlagd körning i vårspannmål. Är marken blöt vid skörd kan påverkan från maskiner bli betydligt mycket större än vid torra förhållanden och ge skördesänkningar i kommande grödor (Håkansson 2000).

I branschavtalet för sockerbetsodlare i Sverige ska minst en treårig växtföljd tillämpas vid sockerbetsodling, fyra år om raps ingår i växtföljden (Nordic Sugar 2026a). Växtföljder med sockerbetor bör vara minst fyra år långa för att hålla nere smittotrycket från jordburna sjukdomar, så som rotbrand (Jordbruksverket 2023). Innehåller växtföljden även raps bör sockerbetor inte odlas oftare än vart femte år, detta är för att raps kan vara en värdväxt för betcystnematoder (Jorbruksverket 2023). När det gäller avkastningen av socker har det visats att växtföljder med sockerbetor där växtföljden förlängs från två eller tre år till över fyra år inte ger en ökad avkastning av socker. Här såg man i stället att det var viktigare att använda sig av nematodresistenta sorter än att ha en lång växtföljd (Koch, Trimpler, Jacobs & Stockfisch 2018).

Sockerbetor lämnar lite organiskt material i marken i jämförelse med spannmålsgrödor och därför kan mullhalten i marken vara låg vid en kort växtföljd bestående av en stor del sockerbetor. Men att lämna biprodukter, så som blasten från sockerbetorna, har en positiv effekt på halten organiskt material i marken (Götze et al. 2016).

Gräsogräs kan vara ett stort problem i växtföljder som domineras av höstsäd medan vårsådda grödor, så som sockerbetor, kan vara ett sätt att hantera gräsogräset renkavle (Jordbruksverket 2023). Vårsådda grödor kan ha en mindre renkavlepopulation eftersom jordbearbetningen som sker innan vårsådden kan hindra renkavleplantornas etablering och tillväxt (Ahmad, Jabran & Moss 2021).

Sockerbetor, men även flera andra grödor, växer optimalt vid ett mark-pH på 7,0. För att uppnå detta kan man kalka fälten. Nordic Sugar (2026b) skriver i sina odlingsråd att kalkning är viktigt för sockerbetor av flera anledningar. Markstrukturen bör vara god, något som kalkning kan hjälpa till med på lerjordar. Kalkning kan även tillföra magnesium, vilket sockerbetor har ett stort behov av. Sprider man sockerbrukskalk rekommenderar Nordic Sugar 8 ton per hektar en gång i femårig växtföljd och 6 ton per hektar en gång i fyrårig växtföljd. Kalkning kan även minska problem med svampsjukdomen rotbrand (Jordbruksverket 2026).

1.1.2 Sockerbetsodling i världen och EU

Världen

Sockerbetor odlas i Europa, Asien och Nordamerika (Canadian Sugar Institute 2026) och 20 procent av allt socker som produceras i världen kommer från sockerbetor. Majoriteten av sockret, 80 procent, kommer från sockerrör (Europakommissionen 2026a).

Europeiska unionen

Europeiska Unionens (EU) medlemsländer står för 50 procent av sockret från sockerbetor i världen (Europakommissionen 2026a). Inom EU odlades det, under odlingssäsongen 2024 – 2025 1 512 000 hektar sockerbetor. De länder som har störst odlingsareal av sockerbetor var då Polen, Frankrike och Tyskland. Preliminära siffror för odlingssäsongen 2025 – 2026 visar på en total sockerbetsodling i Europa på 1 352 000 hektar (Europa Kommissionen 2026b). Det är en minskning med 160 000 hektar från föregående odlingssäsong.

1.1.3 Sockerbetsodling i Sverige

Sveriges första fabrik för sockertillverkning startades i Malmö på 1830-talet. Efter det växte industrin och det fanns under en tid fabriker som var kopplade till sockertillverkningen från Trelleborg i söder till Lidköping i Mellansverige (Svenska sockerfabriks AB 1973). Den riksorganisation som samlar och representerar Sveriges sockerbetsodlare, Betodlarna, har funnits sedan 1907 (Betodlarna 2026). När Roma sockerbruk på Gotland lades ned 1997 försvann det sista sockerbruket utanför Skåne (Hummel-Gumælius 2007). Endast 786 hektar av sockerbetsarealen fanns utanför Skåne 2025 (Jordbruksverket 2025a). Tidigare styrdes Sveriges, och resten av EU:s, sockerproduktion av ett kvotsystem som reglerade hur mycket socker som fick produceras inom EU för humankonsumtion. När kvotsystemet avslutades 2017 var syftet att priset för socker i Europa skulle korrelera med världsmarknadspriset och produktionen öka (Heno, Viou & Khan 2018).

1.1.4 Sockerbetsodling i Skåne

I Skåne finns den absoluta majoriteten av svensk sockerbetsodling. I tabell 1 kan man se antalet hektar sockerbetor som odlats i Skåne mellan 2010 och 2025. Under dessa år har sockerbetsarealen minskat från cirka 36 000 hektar till cirka 24 000 hektar.

Tabell 1. Antalet hektar sockerbetsodling i Skåne åren 2010–2017.

År	Antalet hektar sockerbetor i Skåne
2010	36 126
2011	37 735
2012	37 191
2013	34 479
2014	32 700
2015	18 627
2016	29 368
2017*	29 817
2018	29 547
2019	26 139
2020	28 689
2021	27 556
2022	28 198
2023	27 814
2024	27 558
2025	24 668

Källa: Jordbruksverkets Statistikdatabas (Jordbruksverket 2010–2025).
*Året då kvotsystemet avslutades.

År 2025 fanns det enligt Jordbruksverkets statistik 960 företag i Skåne som odlade sockerbetor (Jordbruksverket 2025b), vilket ger en genomsnittlig odling på 25 hektar per företag. År 2022 odlade 991 företag sockerbetor i Skåne (Jordbruksverket 2022a) på 28 198 hektar (Jordbruksverket 2022b), vilket ger en genomsnittlig odling på cirka 28 hektar per företag.

Åkermarksanvändning i Skåne

Under 2025 odlades det i Skåne 432 610 hektar åkermark. Tabell 2 visar att sockerbetor är den femte mest odlade grödan i Skåne sett till odlingsareal.

Tabell 2. De fem mest odlade grödorna i Skåne 2025.

Gröda	Antalet hektar
Höstvete	109 077
Vårkorn	59 379
Slåtter- och betesvall	98 683
Höstraps	40 513
Sockerbetor	24 668

Källa: Jordbruksverkets Statistikdatabas (Jordbruksverket 2025c)

Ekonomi för sockerbetsodling jämfört med spannmålsodling

Ekonomisk lönsamhet är grunden för företagande, detta är inget undantag för lantbruksföretag oavsett inriktning. Ekonomiska kalkyler från Agriwise gällande Götalands södra slättbygder år 2025 visar på stora skillnader i täckningsbidrag 1 (TB 1) mellan sockerbetor och vårspannmål. För sockerbetor visas ett TB 1 på nästan 18 000 kronor per hektar, medan det för vårkorn (malt) och vårvete ligger på 5000–5600 kronor per hektar (Agriwise 2025). Lönsamheten ser således bättre ut för sockerbetor än för vårspannmål.

Sockerbetsodling i Skåne 2026

Inför kontrakteringen av sockerbetsodling för odlingsåret 2026 gick Betodlarna ut med information till sina medlemmar i augusti 2025 och meddelade att den totala betodlingsarealen skulle minska med 10 procent jämfört med odlingsåret 2025. Befintliga odlare kunde, beroende på intresset från nya odlare, få en reducering på upp till 16 procent av arealen de kontrakterade för odlingsåret 2025. De meddelade även att flera andra europeiska länder dragit ned på sin odling. Neddragningarna i Sverige och övriga Europa görs för att möta de redan stora lager av socker som finns. Överskottet beror på stor odling, höga skördar och minskad konsumtion av socker (Betodlarna 2025).

En frivillig reduktion av betareal presenterades av Nordic Sugar i januari 2026, där odlare med kontrakt för 2026 erbjöds att flytta sin kontrakterade odling till

2027 i stället. Detta ska ersättas med 4000 kronor per hektar. Nordic Sugar skriver att anledningen till detta är att de vill minska sockerbetsarealen ytterligare eftersom skörden 2025 blev högre än förväntat och att exportmöjligheterna är dåliga (Nordic Sugar 2026c). Anders Rydén på Nordic Sugar uttalade sig i Lantbrukets Affärstidning (ATL) i februari 2026 och meddelade att de uppnått de areal de behövde minska med den frivilliga reduktionen. Detta innebär att sockerbetsarealen minskar med ytterligare 5 procent genom den frivilliga reduktionen för odlingssäsongen 2026. Odlingsarealen av sockerbetor för 2026 förväntas hamna på cirka 21 500 hektar (Arai 2026).

1.2 Syfte

Syftet med detta arbete är att undersöka hur skånska sockerbetsodlare och dess riksorganisation Betodlarna samt växtodlingsrådgivare på HIR Skåne upplever att den minskade odlingen av sockerbetor påverkar dem och deras övriga växtodling.

1.3 Frågeställning

- Hur påverkar minskad sockerbetsodling skånska växtodlare och deras växtodling?
- Hur ser sockerbetodlarnas riksorganisation Betodlarna på minskningen av sockerbetsodling och dess påverkan på deras medlemmar?
- Hur ser en växtodlingsrådgivare på HIR Skåne att den minskade sockerbetsodlingen påverkat dennes rådgivningskunder?

1.4 Avgränsningar

Detta arbete kommer endast behandla hur skånska sockerbetsodlare, odlarföreningen Betodlarna och växtodlingsrådgivare på HIR Skåne upplever att skånska växtodlares växtodling påverkats och påverkas av den minskade sockerbetsodling. Ekonomiska aspekter har endast vägts in i en fråga i enkätundersökningen.

2. Metod och material

2.1 Enkätundersökning

Enkätundersökningen var tillgänglig under tidsperioden 10 mars till 15 april 2026 och genomfördes via tjänsten Netigate. Den 10 mars delades informationsblad om enkäten och en QR-kod för att delta ut på Nordic Sugars, Nordic Beet Research och Betodlarnas gemensamma vintermöte och årsstämma i Lund. Dit var alla sockerbetsodlare som levererar till Nordic Sugar och är medlemmar i Betodlarna välkomna. För att få en hög svarsfrekvens bör man välja en tidpunkt då enkätundersökningen inte konkurrerar med andra kända aktiviteter (Ejlertsson 2019). Därför valdes början av mars och det gemensamma vintermötet och årsstämma som tidpunkt för att be sockerbetsodlare att svara på enkätundersökningen. Början av mars sågs som en väl vald tidpunkt då vårbruket inte förväntades har påbörjats än och odlarna då skulle ha tid att svara på enkäten. En länk till enkäten har även delats i Facebook-grupperna ”Sockerbetor” och ”Spannmålsbönderna”. Enkätundersökningen har genomförts anonymt, namn på personer, företags- eller gårdsnamn har ej samlats in. Totalt bestod enkäten av 19 frågor (bilaga 1), i detta arbete presenteras dock inte alla frågor. De respondenter som tryckt i att de kontrakterat fler hektar sockerbetor 2026 än 2023 fick endast 12 frågor. Frågorna i enkätundersökningen utformades efter dialog med Betodlarna. Målet med frågorna i enkätundersökningen var bland annat att undersöka hur odlarnas sockerbetsarealer förändrats mellan 2023 och 2026, om deras växtföljder ändrats och hur de upplever att den eventuellt minskade odlingen påverkat dem och deras växtodling.

Första sidan i enkätundersökningen var en sida där enkätdeltagarna fick ge samtycke till att delta i undersökningen. Den sidan formulerades efter Sveriges Lantbruksuniversitets (SLU) riktlinjer för hantering av personuppgifter (SLU 2026). Enkätundersökningen har registrerats i SLU:s register för personuppgiftsbehandling.

Totalt svarade 47 respondenter på enkäten, med 39 respondenter som slutförde den. Svaren som presenteras baseras på 39–15 respondenter. Detta beror på två anledningar, de som svarade att de ej kontrakterat färre hektar sockerbetor 2026 än 2023 inte har tagit del av alla frågor och att en fråga endast var riktad till de som börjat odla en för dem ny gröda. I de fall svaren ej baseras på 39 respondenter nämns detta i texten. Gallringen bestod av att ta bort ofullständiga svar och ett svar som var en misstänkt dubblett. Två respondenters svar har gallrats från presentationen av odlingsareal då dessa fyllt i vad som ansågs vara orimliga värden, men deras svar har behållits för de resterande frågorna.

Eftersom respondenternas odlingsareal var av väldigt stor spridning har medianvärde använts i stället för medelvärde för att presentera frågorna gällande odlingsareal i resultatet.

2.2 Intervju

Semistrukturerade intervjuer genomfördes med generalsekreteraren för sockerbetsodlarnas riksorganisation Betodlarna (bilaga 2) och med en växtodlingsrådgivare från HIR Skåne (bilaga 3). Frågorna som intervjuerna baserades på och transkribering av dessa kan ses i respektive bilagor. Intervjuerna spelades in och har sedan transkriberats med hjälp av AI-verktyget Klang, vilket är ett svenskt AI-verktyg för transkribering, sammanfattning och analys (Klang 2026).

2.3 Artificiell intelligens

Utöver AI-verktyget Klang som användes för intervjuerna så har detta arbete använt sig av AI vid insamling av fakta och översättning av litteratur. AI-verktyget Asta användes för att hitta lämpliga vetenskapliga artiklar till bakgrund och diskussion. Översättningen av sammanfattningen från svenska till engelska gjordes med hjälp av AI-verktyget Chat GPT, version GPT-5.

3. Resultat

3.1 Enkätundersökningen

Av de som svarade på enkäten är alla verksamma i Skåne. I figur 1 visas kommunerna där respondenterna är verksamma.

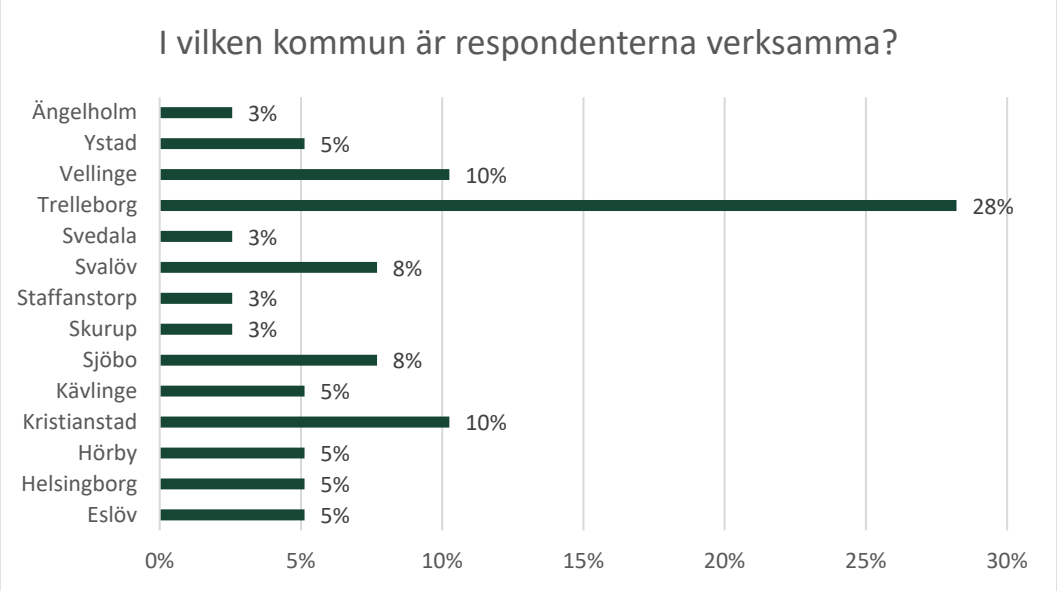

Figur 1.Kommunerna där respondenterna är verksamma.

Frågorna rörande odlingsareal var som följer

- Fråga 4: Vad är din totala odlingsareal 2026? Inkludera både ägd och arrenderad mark, men exkludera mark som du sköter med skötselavtal.
- Fråga 5: Hur många hektar sockerbetor har du kontrakterat 2026?
- Fråga 6: Vad var din totala odlingsareal 2023? Inkludera både ägd och arrenderad mark, men exkludera mark som du sköter med skötselavtal.
- Fråga 7: Hur många hektar sockerbetor odlade du 2023?
- Fråga 9: Hur många hektar sockerbetor tycker du generellt sett passar i din växtföljd?

Deras totala odlingsareal var i spannet 17 – 1900 hektar för 2026, de har kontrakterat 2,2–102 hektar sockerbetor för 2026. Deras totala odlingsareal var 2023 i spannet 0–1900 hektar, de odlade då 0–135 hektar sockerbetor. En av respondenterna svarade att denne inte hade någon odlingsareal 2023 vilket då dragit ned medianen för 2023 års areal, både för total odlingsareal och sockerbetsareal. Arealerna för de olika enkätfrågorna presenteras i figur 2 i form av medianvärdet. Data gällande odlingsareal baseras på 37 respondenter efter gallring. Medianvärdet för den sockerbetsareal som de 37 respondenterna anser passar in i deras växtföljd är 30 hektar, medan mediantalet för den sockerbetareal

de kontrakterat för 2026 är 18 hektar. Det är alltså en differens på 17 hektar mellan vad medianen vill odla och vad de fått kontrakt för att odla 2026. Medianvärdet för den odlade sockersbetsarealen år 2023 var 23 hektar. Medianvärdet för den kontrakterade sockerbetsarealen har minskat med 21 procent från år 2023 till år 2026.

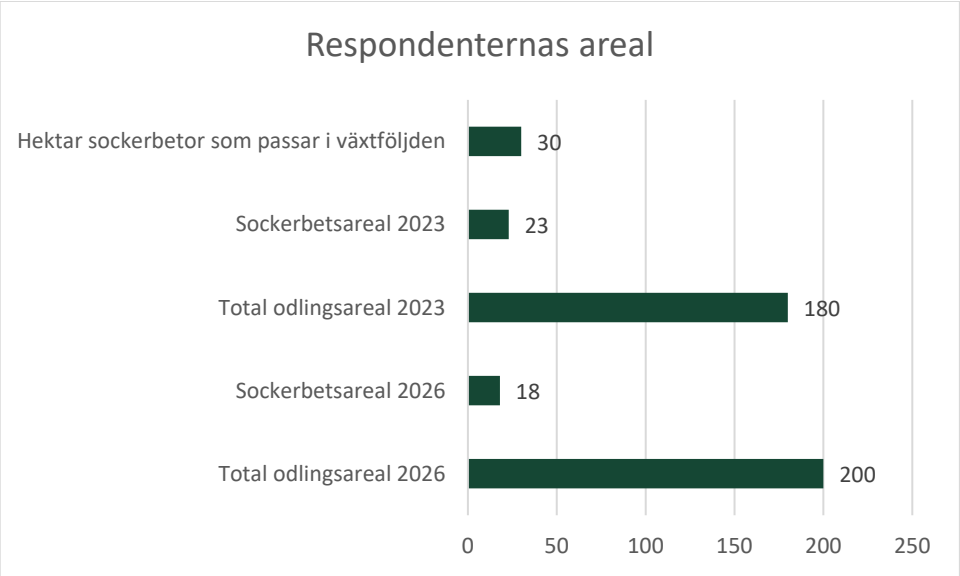

Figur 2. Svar på enkätfråga 4, 5, 6, 7, 9: total odlingsareal 2026, kontrakterad sockerbetsareal 2026, total odlingsareal 2023, odlad sockerbetsareal 2023, hur många hektar sockerbetor passar i växtföljden?

Fråga 7 var ”Har du kontrakterat färre hektar sockerbetor 2026 än vad du odlade 2023?”. 69 procent av respondenterna hade kontrakterat färre hektar sockerbetor 2026 än de odlade 2023. De respondenter som svarat att de ej minskat sin sockerbetsodling mellan 2023 och 2026 tog ej del av följande frågor. Följande svar baseras därför på 27 respondenter.

Fråga 10 var ”Följande grödor odlade jag 2023”, respondenterna fick i en lista välja de grödor de odlade under 2023. Odlarnas fördelning av grödor för odlingsåret 2023 kan ses i figur 3.

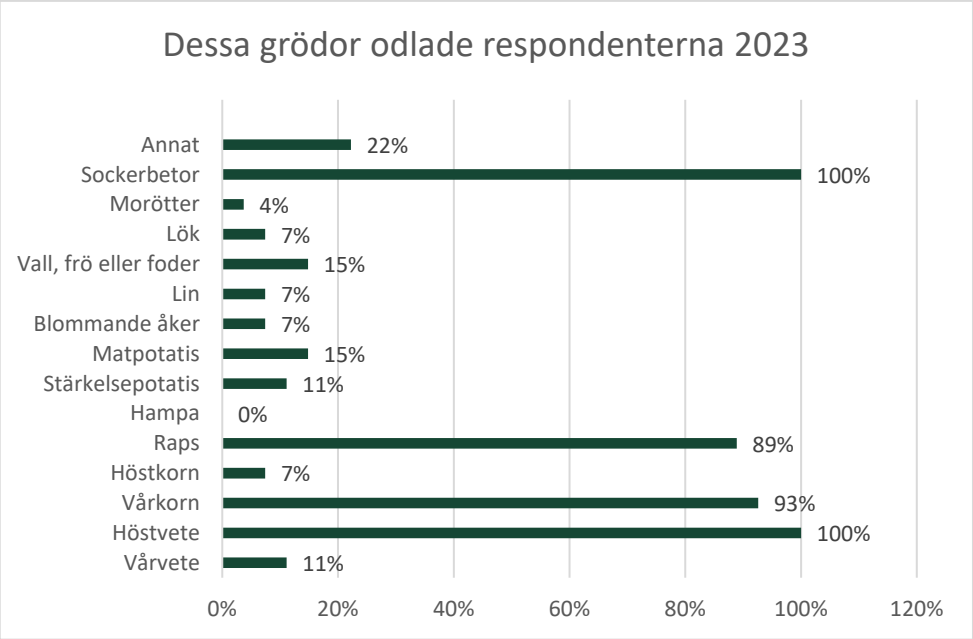

Figur 3. Fråga 10: grödor som respondenterna odlade 2023.

Fråga 13 var ”Följande grödor planerar jag att odla 2026”, respondenterna fick i en lista välja de grödor de planerar att odla under 2026. Odlarnas planerade fördelning av grödor för 2026 kan ses i figur 4.

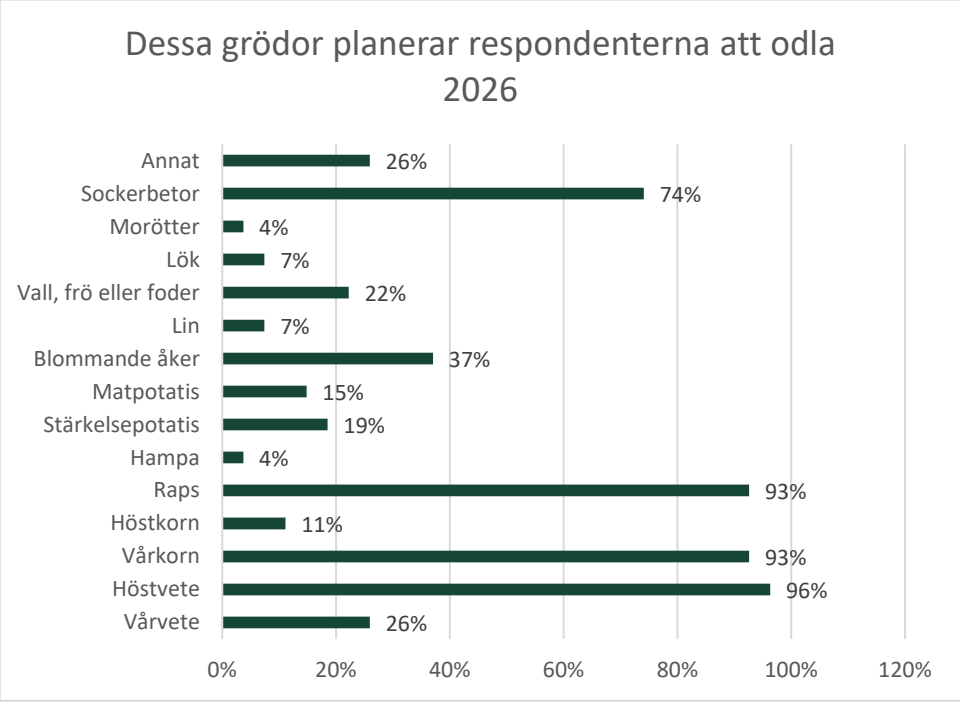

Figur 4. Fråga 13: grödor som respondenterna planerar att odla 2026.

På frågan om de under år 2024 eller senare börjat odla en för dem ny gröda och om det beror på den minskade sockerbetsarealen så svarade 60 procent (av 15 respondenter) att de börjat odla en ny gröda till följd av detta.

Respondenterna fick sedan fylla i om vissa aspekter av deras växtodling förbättrats eller försämrats sedan deras sockerbetsodling minskat. Aspekterna var växtföljd, ogräsförekomst, markpackning och odlingsekonomi. Frågorna var som följer

- Fråga 15: Sedan din sockerbetsareal minskat, tycker du att följande aspekter har förbättrats eller försämrats för dig och din växtodling?
    a) Växtföljd
    b) Ogräsförekomst
    c) Markpackning
    d) Odlingsekonomi (för din totala växtodling)

En majoritet av respondenterna har svarat att deras växtföljd försämrats sedan sockerbetsodlingen minskat (se figur 5). Gällande ogräsförekomsten svarar en majoritet att den är varken högre eller lägre sedan sockerbetsodlingen minskat (se figur 6). Även markpackningen svarar majoriteten av respondenterna att den är oförändrad (se figur 7). Däremot svarar en majoritet att deras odlingsekonomi för deras totala växtodling har försämrats sedan sockerbetsodlingen minskat (se figur 8).

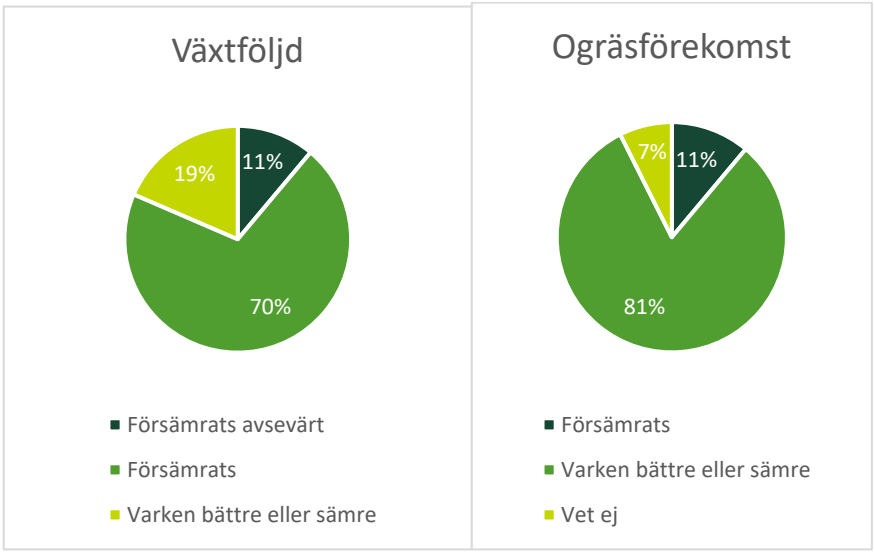

Figur 5. Fråga 15a: tycker respondenterna att deras växtföljd förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (vänster).

Figur 6. Fråga 15b: tycker respondenterna att ogräsförekomsten förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (höger).

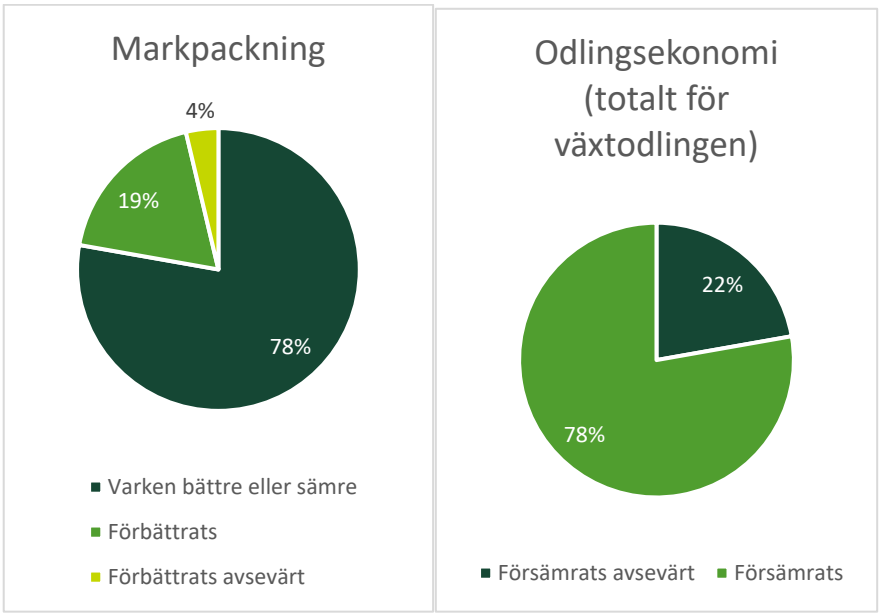

Figur 7. Fråga 15c: tycker respondenterna att markpackningen förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (vänster).

Figur 8. Fråga 15d: tycker respondenterna att deras odlingsekonomi förbättrats eller försämrats sedan sockerbetsarealen minskat (höger).

Fråga 16 var ”För din totala växtodling, ser du det totalt sett som positivt eller negativt att sockerbetsarealen minskat?”, svaret presenteras i figur 9.

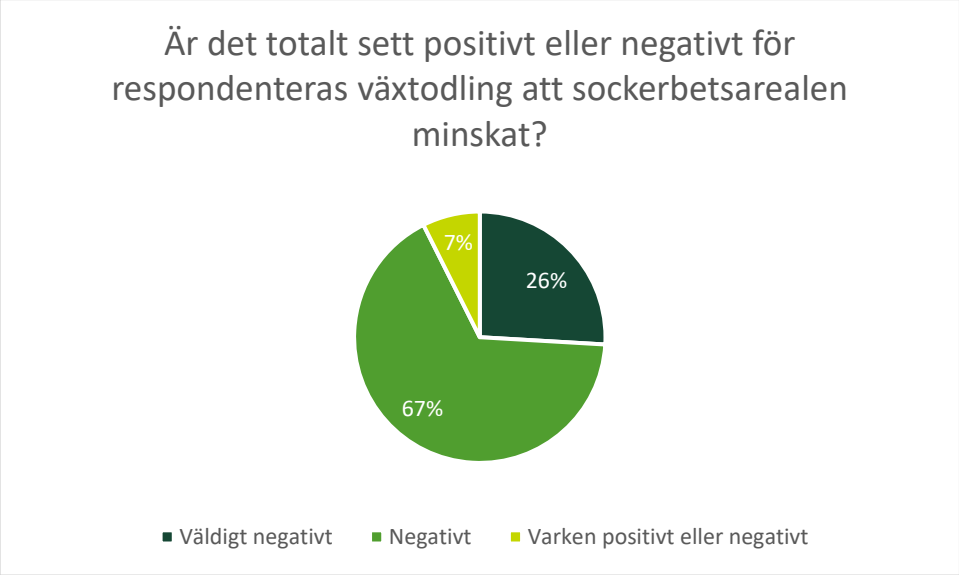

Figur 9. Fråga 16: är det totalt sett positivt eller negativt för respondenternas växtodling att sockerbetsarealen minskat.

Följande frågor fick även de respondenter som tryckt i att de inte hade mindre sockerbetsodling 2026 än 2023 och svaren baseras på 39 respondenter.

Fråga 17 var ”Hur troligt är det att du skulle öka din odling av sockerbetor om det inom 5 år blev möjligt att kontraktera fler hektar än du gjort inför 2026?”, svaret presenteras i figur 10.

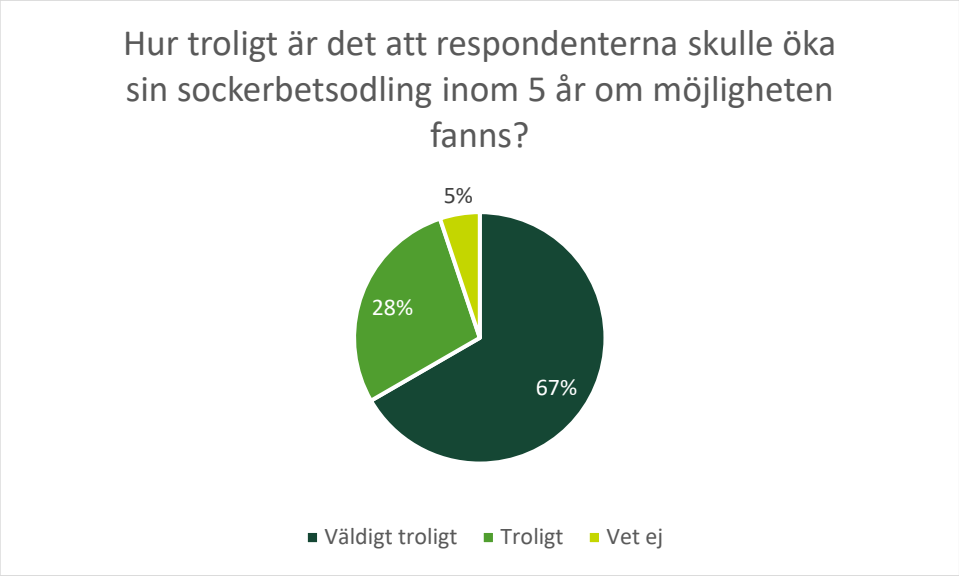

Figur 10. Fråga 17: hur troligt är det att respondenterna skulle öka sin sockerbetsodling om möjligheten fanns?

På fråga 18, ”Ser du det som problematiskt eller oproblematiskt att sockerbetsodlingen skulle minska/minska ytterligare?”, svarade en majoritet att de såg det som problematiskt (se figur 11).

Figur 11. Fråga 18: är det problematiskt eller oproblematiskt om sockerbetsodlingen skulle minska/minska ytterligare?

Den sista frågan i enkätundersökningen gällde kalkning och om de skulle vara mindre benägna att kalka sina fält om sockerbetsodlingen minskade ytterligare. En majoritet av respondenterna svarade att deras benägenhet att kalka sina fält skulle vara oförändrad från idag (se figur 12).

Figur 12. Fråga 19: om respondenternas sockerbetsareal skulle minska från de hektar de odlar idag, skulle de vara mer eller mindre benägna att kalka sina fält?

3.2 Intervjuer med Betodlarna och HIR Skåne

3.2.1 Minskad odling

Odlarföreningen Betodlarnas generalsekreterare, Ida Lindell, ser att den minskade sockerbetsodlingen beror på flera delar, bland annat en minskad konsumtion av socker vilket gör att produktionen behöver anpassa sig till marknaden. Under de senaste åren har skördarna i Sverige och övriga Europa varit höga, men även att man odlat mer än vad det funnits behov av. Nu behöver marknaden komma i balans igen och då måste man minska odlingsarealen. Det behövs också en mindre odlingsareal för att få ut samma mängd socker som tidigare eftersom avkastningen ökat. När marknaden är i balans igen tror Betodlarna att det kommer behövas mer odling än idag, men när det blir och hur många hektar det rör sig om är svårt att säga. Efter att marknaden avreglerats har sockerproduktionen i Sverige legat på runt 300 000 ton socker och runt 30 000 hektar. Det som sker nu är alltså första gången som produktionsvolymen minskat sedan avregleringen, sedan avregleringen 2017 fram till 2023 såg Betodlarna att arealerna låg stabilt mellan cirka 28 000 och 30 000 hektar.

3.2.2 Växtodling och odlingsåtgärder

Ida lyfter att sockerbetor är en viktig gröda för odlarnas växtföljder och att sockerbetan är en robust gröda som klarar varierande väder eftersom den har en längre växtssäsong på hösten än de flesta andra grödor som odlas i Sverige. Gällande växtföljden för sockerbetsodlare så ser Betodlarna att minskad sockerbetsodling ger mer luft i växtföljden. Det kan ge möjligheter så som att kunna välja de bäst lämpade fälten, odla nya grödor eller öka upp andra grödor.

En växtodlingsrådgivare från HIR Skåne, verksam i södra Skåne, berättar att dennes rådgivningskunder valt olika strategier för att fylla ut den minskade sockerbetsodlingen beroende på vad de har för gård och vad de har för problemogräs. De kan ha lagt in mer höstvete i sin växtföljd, antingen som vete efter vete eller som vete, sedan raps och sedan vete igen. Vissa kunder har lagt in blommande åker om de är verksamma i ett område där det passar. Kunder har blivit intresserade av att odla hampa, men om det beror på minskad sockerbetsodlingen eller lågt pris på vårkorn vet rådgivaren inte. Detta är dock främst i områden som lämpar sig sämre för sockerbetor, där det är lite mer kuperat landskap.

När det gäller växtskydd menar rådgivaren att minskad odling av vårsådda grödor göra det svårare att bekämpa renkavle (*Alopecurus myosuroides*). Med mer andel höstsådda grödor riskerar förekomsten av renkavle öka.

Rådgivaren upplever att dennes kunder är oroliga för ytterligare minskning av sockerbetsodlingen eftersom de behöver grödan för att få en växtföljd som inte bara består av höstgrödor. Sockerbetorna anses vara viktiga för skånska lantbrukare eftersom de inte har den vallproduktionen som finns i andra delar av Sverige eftersom det inte finns så mycket djur här. Att odla potatis i stället för sockerbetor ser rådgivaren inte som ett alternativ då de flesta av dennes rådgivningskunder har jordar som passar för sockerbetor, inte för potatis. Sockerbetor är en säker gröda att odla då den sällan levererar dåliga skördar, menar rådgivaren.

Rådgivaren berättar att kalkning av fält i Skåne är ofta drivet av sockerbetsodlingens lönsamhet och optimum. Odlare kan därför bli mindre benägna att kalka sina fält till följd av minskad sockerbetsodling. Men rådgivaren kan inte se att markkarteringen som utförs på ett tätare intervall än 10 år skulle minska då dennes kunder inte gör markkartering med tätare intervall än 10 år.

3.2.3 Ekonomi

Sockerbetor ses som en gröda som ger stabilitet till odlarnas ekonomi, menar Ida.

Rådgivaren framhåller att ekonomin är viktig för dennes kunder, framför allt kopplat till minskad sockerbetsodling. Färre hektar sockerbetor anses ge odlarna sämre ekonomi. Rådgivarens kunder vill gärna öka sin odling av sockerbetor upp till en fjärdedel av deras areal eftersom det varit god ekonomi i sockerbetsodlingen jämfört med spannmålsodling. Rådgivningskunderna odlar sockerbetor för lönsamhetens skull, hade de tjänat mer pengar på höstvete hade de odlat mer höstvete. Hade de tjänat mycket pengar på att odla hampa hade de lika gärna kunnat göra det.

4. Diskussion

4.1 Minskning av sockerbetsodling

Enkätundersökningen visar på att en majoritet av odlarna har kontrakterat färre antal hektar sockerbetor inför 2026 än vad de odlade 2023. Av de som svarat att de kontrakterat färre hektar sockerbetor 2026 än 2023 odlade alla respondenter sockerbetor 2023 men endast 75 procent kommer att odla sockerbetor under 2026. Anledningen till detta kan bero på flera saker. Kanske att odlare använt sig av möjligheten att flytta sin odling till nästkommande år och då få en ersättning från Nordic Sugar för detta (Nordic Sugar 2026a). De kan ha valt att inte odla sockerbetor 2026 av andra anledningar som ej är kända. Om någon odlare ansett att deras kontrakterade sockerbetsareal blivit så liten att de inte vill odla sockerbetor längre kan också vara en anledning till att de valt att inte odla sockerbetor 2026. Det kan även bero på att respondenterna missat att fylla i att de planerar att odla sockerbetor under 2026 i enkätundersökningen.

I ett nyhetsbrev från World Association of Beet and Cane Growers (WABCG) skriver Henrik Vandamme, ordförande i Confédération des Betteraviers Belges (CBB) om de belgiska sockerbetsodlarnas utmaningar till följd av den minskade sockerbetsodlingen. Neddragningen av areal inför odlingssäsongen 2026 gör att odlare tittar på att ändra sin växtföljd och börja odla andra grödor än tidigare (WABCG 2026a). En region i mittersta Belgien har sockerbetor som sin andra mest odlade gröda efter höstvete och före potatis (de Frutos Cachorro, Gobin & Buysse 2018). Den belgiska sockerbetsarealen var enligt preliminära siffror för 2025 51 600 hektar, jämfört med 64 700 hektar 2017 (Europakommissionen 2026). De belgiska sockerbetsodlarna har alltså sett en minskning med över 10 000 hektar på mindre än 10 år, det är en större minskning än de svenska odlarna sett. I ett annat nyhetsbrev från WABCG skriver Markus Schöberl från Association of Austrian Beet Growers att de österrikiska sockerbetsarealen ser ut att minska med minst 10 procent under 2026 jämfört med tidigare år (WABCG 2026b). I Österrike odlades det enligt preliminära siffror 27 500 hektar sockerbetor 2025 medan man odlade 42 800 hektar sockerbetor 2017 (Europakommissionen 2026). Jämför man sockerbetsarealen i Sverige 2025, 24 668 hektar, (tabell 1) med den förväntade arealen 2026, 21 500 hektar, (Aria 2026) så är det en procentuell minskning med nästan 13 procent på bara en odlingssäsong. Det är alltså en lite större minskning än vad de österrikiska sockerbetsodlarna förväntar sig enligt nyhetsbrevet från WABCG.

4.2 Vad odlar respondenterna?

Vad respondenterna odlade 2023 jämfört med vad de planerar att odla 2026 skiljer sig till viss del åt. Figur 3 och 4 visar att vall, blommande åker, stärkelsepotatis, hampa, raps, höstkorn, vårvete och alternativet ”annat” ökat. Sockerbetor och höstvete har minskat.

4.3 Odlingstekniska aspekter som förändrats till följd av minskad sockerbetsodling

4.3.1 Växtföljd

Gällande växtföljd svarar 70 procent av respondenterna att de tycker att deras växtföljd försämrats, 11 procent tycker att deras växtföljd försämrats avsevärt. Denna syn delar växtodlingsrådgivaren på HIR Skåne, dennes kunder har gett uttryck för att deras växtföljd blivit försämrad sedan sockerbetsodlingen minskat. Intresseorganisationen Betodlarna ser att mer luft i sockerbetsodlarnas växtföljd kan ge möjligheter att testa nya grödor eller utöka sin odling av andra grödor. Av respondenterna som börjat odla en för dem ny gröda under 2024 eller senare svarar 60 procent att de börjat odla en ny gröda till följd av minskad sockerbetsareal. Om detta är en förbättring eller försämring av ens växtföljd beror nog på hur man ser på det. Om man vill odla sockerbetor på en fjärdedel av sin totala areal som rådgivaren på HIR Skåne berättar så kan de odlare anse att det är en försämring för ens växtföljd när man får minskad sockerbetsodling. Som visades i figur 2 är medianvärdet för respondenternas sockerbetsareal endast en liten del av deras totala odlingsareal. Sockerbetsarealen ligger för medianen på cirka 9 procent av deras totala odlingsareal, en bra bit under en fjärdedel av deras totala odlingsareal så som rådgivaren berättar att dennes kunder hade velat ha. Som jämförelse var sockerbetsarealen nästan 13 procent av medianens totala odlingsareal 2023, även det en bra bit under den fjärdedel som vissa hade velat odla. Men som generalsekreteraren på Betodlarna säger kan en minskad sockerbetsareal öppna upp för att testa nya grödor. I ett annat nyhetsbrev från WABCG skriver Henrik Vandamme, ordförande i Confédération des Betteraviers Belges (CBB) om de belgiska sockerbetsodlarnas utmaningar till följd av den minskade sockerbetsodlingen. Även i Belgien gör neddragningen av sockerbetsareal inför odlingssäsongen 2026 att odlare tittar på att ändra sin växtföljd och börja odla andra grödor än tidigare (WABCG 2026b). Denna strategi verkar därmed förekomma i både Belgien och Sverige, som tidigare nämnts har även de svenska odlarna testat nya grödor till följd av den minskade sockerbetsodlingen eller på annat vis ändrat sina växtföljder (så som att odla mer spannmål).

4.3.2 Ogräsförekomst

En majoritet av respondenterna tycker inte att ogräsförekomsten vare sig ökat eller minskat sedan deras sockerbetsareal minskat. Intervjun med växtodlingsrådgivaren talar för att det kan vara för tidigt att uttala sig om någon effekt. Dock kan förekomsten av höstgroende ogräs komma att öka om man odlar mer höstsådda grödor, så som raps och höstkorn (Jordbruksverket 2023) vars odling verkar ha ökat enligt respondenternas svar i enkätundersökningen (figur 6). Som togs upp i bakgrunden kan vårsådda grödor vara en del i att hantera gräsogräset renkavle. Genom att jämföra figur 3 och 4 ser man att fler odlare planerar att odla vårvete 2026 än 2023, vilket då kan vara ett bra sätt att hantera eventuell problematik med höstgroende ogräs som renkavle trots att sockerbetsodlingen minskat. Enligt Jordbruksverket ska den spannmålsgröda som bäst konkurrerade med renkavle vara vårkorn (Jordbruksverket 2023), denna gröda har dock inte fler odlat enligt enkätundersökningen men 93 procent av respondenterna odlade vårkorn 2023 och planerar att odla det 2026.

I en studie från 2024 undersökte man ogräsförekomsten i olika växtföljder i Tjeckien. I en växtföljd bestående av cirka 66 procent spannmålsgrödor (höstvete, ärter, höstvete, vårkorn, sockerbetor följt av vårkorn) kunde man se en ökad förekomst av vårgroende ogräs jämfört med de växtföljder som innehöll en lägre andel spannmål (Kotlánová et al. 2024). Eftersom höstvete och vårkorn är två av de fem mest odlade grödorna i Skåne (se tabell 2) och flera av respondenterna planerar att odla flera sorters spannmål 2026 (se figur 4) kan detta antagligen även gälla svenska odlare. Genom att jämföra figur 3 och 4 ser man att fler odlare planerar att odla vårvete och höstkorn 2026 än de gjorde 2023. En ökad andel spannmål i odlarnas växtföljder till följd av minskad sockerbetsareal skulle således kunna ge mer förekomst av vårgroende ogräs.

4.3.3 Markpackning

En majoritet av odlarna anser att markpackning varken har förbättrats eller försämrats till följd av minskad odling av sockerbetor, men 19 procent anser att markpackning har minskat och 4 procent anser att markpackning minskat avsevärt sedan sockerbetsodlingen minskat. Detta skulle kunna kopplas till att färre hektar sockerbetsodling ger färre hektar som har överfart av väldigt tunga maskiner som packar marken. Till exempel kan en betupptagare av märket Holmer väga 27 ton olastat och ha en lastkapacitet på 21 ton, total vikt blir då 48 ton (Holmer 2026). En skördetröska kan till exempel väga (olastad) runt 14 ton (New Holland 2026). Odling av sockerbetor kan enligt en rapport från Sveriges Lantbruksuniversitet ge mycket alvpackning och många överfarter, vilket påverkar marken negativt (Berglund, Berglund, Gustafson Bjuréus 2002).

Tunga maskiner i fält kan skada markstrukturen, öka behovet av jordbearbetning och minska avkastningen på sockerbetor, potatis, lök, höstkorn och rajgräs (Chamen, Vermeulen, Campbell & Sommer 1992).

4.3.4 Kalkning

Respondenterna fick i enkäten ta ställning till om de blivit mer eller mindre benägna att utföra kalkning om sockerbetsarealen minskat ytterligare. Figur 12 visade att majoriteten inte blivit mindre benägna att kalka sina fält jämfört med idag. Men 21 procent av respondenterna svarade att de hade blivit mindre benägna att kalka sina fält om sockerbetsodlingen minskat ytterligare.

Om sockerbetsodlare blir mindre benägna att kalka sina fält kan det påverka även andra grödor i deras växtföljd. Av de grödor som respondenterna odlar har de flesta av dessa ett optimalt mark-pH på cirka 6,5–7,0. Mark-pH är också en faktor i hur växttillgängligt olika näringsämnen är, även här är ett optimalt pH 6,5–7,0 för till exempel kväve, fosfor och kalium (Yara 2018).

4.3.5 Odlingsekonomi

Ingen av respondenterna tycker att deras odlingsekonomi för deras totala odling förbättrats sedan sockerbetsodlingen minskat. 78 procent anser att den försämrats och 22 procent anser att den försämrats avsevärt. Som Agriwise kalkyler (2025) visar har sockerbetor en betydligt starkare ekonomi än spannmålsgrödorna och minskad sockerbetsodling verkar då negativt påverka odlarnas totala ekonomi för deras växtodling. Betodlarnas generalsekreterare och växtodlingsrådgivaren på HIR Skåne är samstämmiga i att lönsamheten är avgörande för sockerbetsodlarna och att dessa kan odla en annan gröda om ekonomin för den hade varit lika god som den är för sockerbetor. Betodlarnas generalsekreterare menar också att deras medlemmar hellre odlar färre hektar sockerbetor till ett bra pris än fler hektar till ett sämre pris.

4.4 Hur ser odlarna på sockerbetsodling framåt?

Odlarna ger uttryck för att det ser det som problematiskt om sockerbetsodlingen ska fortsätta minska framåt (figur 11).
Betodlarnas generalsekreterare menar att frågor kring minskning av sockerbetsareal inte behöver vara ett tecken på oro utan att deras medlemmar är intresserade och aktiva i sitt företagande. Rådgivaren på HIR Skåne upplever sina kunder som oroliga för ytterligare minskning av sockerbetsodlingen eftersom

dennes kunder behöver grödan för att inte bara ha en växtföljd bestående av höstgrödor.

En majoritet av respondenterna såg det som väldigt troligt att de skulle öka sin sockerbetsodling om det inom 5 år blev möjligt att göra så, se figur 10. Både Betodlarnas generalsekreterare och rådgivaren på HIR Skåne talar för att intresset för sockerbetsodling är stort och svaren i enkäten visar på att det verkar var stort även framåt. Betodlarnas generalsekreterare och rådgivaren på HIR Skåne ser tydliga signaler att deras medlemmar inte vill odla sockerbetor om de inte har en rimlig lönsamhet för dessa. Att endast öka sin odling för odlingens skull verkar därför inte vara ett alternativ för odlarna.

4.5 Enkätundersökningen

Att enkätundersökningen endast fick 39 fullständiga svar gör att den inte går att dra några generella slutsatser ifrån, de svar som redovisats gäller endast för respondenterna och inte alla Sveriges sockerbetsodlare. Dock fanns det endast cirka 960 företag som odlade sockerbetor i Skåne 2025 (Jordbruksverket 2025b), vilket gör att det var cirka 4 procent av den de möjliga respondenterna som svarade på enkätundersökningen. Några statistiska analyser av enkätsvaren har ej gjorts. Om enkätundersökningen påbörjats ännu tidigare hade den kanske fått fler respondenter.

När respondenterna fick fylla i vilka grödor de odlade och planerar att odla fanns inte ett alternativ för ärter, något som hade varit intressant att ha med som ett eget alternativ då Skåne var det län i Sverige som odlade flest hektar konservärter 2025 (Jordbruksverket 2025d). Om någon av respondenterna odlat ärter har dessa svar antagligen lagts under alternativet ”annat”.

4.6 Framtida studier

Då enkätundersökningen endast fick 39 fullständiga svar från sockerbetsodlare och endast en växtodlingsrådgivare intervjuats kan ytterligare studier på ämnet behövas. Det hade antagligen varit fördelaktigt att göra en liknande undersökning om några år, om sockerbetsarealen fortsätter minska, för att kunna dra några mer konkreta slutsatser gällande till exempel ogräsförekomst till följd av minskad sockerbetsodling. En utökad studie som till större del täcker in ekonomiska konsekvenser för odlarna kan även behövas eftersom sockerbetor verkar ha stor påverkan på odlarnas totala odlingsekonomi. Att även studera konsekvenser för andra aktörer än odlare kan vara en god idé. Andra aktörer kan till exempel vara maskinstationer som utför tjänster åt odlarna i form av sådd, sprutning och skörd. Det finns även de som lastar och fraktar sockerbetorna till fabriken. Minskad

odling skulle kunna ge färre arbetstillfällen och försämrad ekonomi även för dessa.

5. Slutsats

Av enkätundersökningen kan man se att sockerbetor är en viktig gröda för de sockerbetsodlare som deltog i undersökningen. Intervjuerna med Betodlarnas generalsekreterare och växtodlingsrådgivaren från HIR Skåne talar för att fler odlare än de som svarade i enkäten påverkats av den minskade sockerbetsodlingen. Minskningen av sockerbetsareal är något som påverkar respondenterna, de odlar färre hektar sockerbetor än de hade velat göra och de ser det som problematiskt för deras växtodling om odlingen av sockerbetor skulle minska ytterligare. Odlarna vill även gärna odla fler hektar sockerbetor än de gör idag. Intervjun med växtodlingsrådgivaren talar även för att fler sockerbetsodlare än de som deltog i enkätundersökningen vill odla fler hektar sockerbetor än de gör idag.

Sockerbetor är en gröda som verkar ha stor ekonomisk betydelse för odlarna och kalkyler visar på att sockerbetsodling har ett betydligt bättre täckningsbidrag än spannmål. Utifrån enkätsvaren har en stor del av respondenterna upplevt försämrad total odlingsekonomi sedan sockerbetsarealen minskat.

Odlarnas växtföljd påverkas av att de odlar färre hektar sockerbetor, när deras totala odlingsareal inte förändras men sockerbetsarealen minskar så måste de odla andra grödor på de areal som blir över. Det kan vara att de ökar sin odling av grödor de redan odlar eller att de testar nya grödor. Sockerbetor är en vårsådd gröda som ger fördelar i hanteringen av höstgroende ogräs, så som renkavle. Om odlarna i stället för sockerbetor börjar odla mer höstgrödor kan det försvåra deras möjligheter att hantera dessa ogräs.

Sammanfattningsvis kan minskningen av sockerbetsareal i Sverige göra att odlare väljer att odla andra grödor, antingen nya eller utöka sin odling av andra grödor, detta kan vara både positivt och negativt. Deras ekonomi upplever de att den påverkas negativt, men det kan bero på att spannmålspriserna är låga just nu. Ogräsförekomsten kan förvärras om de börjar odla mer höstgrödor och spannmål. Om odlarna väljer att se den minskade sockerbetsodlingen som en möjlighet eller endast som något negativt är upp till dem själva.

6. Referenser

Agriwise. (2025). *Kalkylsamlingar 2025 GSS.* https://agriwise.app.jordbruksverket.se/media/3k0p3ddr/vaextodling-1-gss-2025.pdf [2026-05-24]

Ahmad, T., Jabran, K. & Moss, S R. (2021). Chapter 1 - Alopecurus myosuroides. *Biology and Management of Problematic Crop Weed Species.* Academic Press. 1–19. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-822917-0.00003-3.

Arai, A. (2026). Så mycket minskar årets sockerbetsareal. *ATL*, 2026-02-03. https://www.atl.nu/klart-fem-procent-lagre-sockerbetsareal-2026 [2026-05-11]

Berglund, K., Berglund, Ö. & Gustafson Bjuréus, A. (2002). *Markstrukturindex: ett sätt att bedöma jordarnas fysikaliska status och odlingssystemets inverkan på markstrukturen.* Avdelningen för lantbrukets hydroteknik, Sveriges Lantbruksuniversitet. https://res.slu.se/id/publ/29294

Betodlarna (2025). *Vanliga frågor om kontraktering för betodling 2026, uppdaterat 2025-08-29*. https://betodlarna.se/artikel/vanliga-fragor-om-kontraktering-for-betodling-2026/ [2026-05-06]

Betodlarna (2026). *Om oss*. https://betodlarna.se/om-oss/ [2026-05-11]

Canadian Sugar Institute (2026). *Geography of Sugar*. https://sugar.ca/sugar-basics/geography-of-sugar [2026-05-19]

Chamen, W.C.T., Vermeulen, G.D., Campbell, D.J. & Sommer, C. (1992). Reduction of traffic-induced soil compaction: a synthesis. *Soil & Tillage Research*, 24 (4), 303–318. https://doi.org/10.1016/0167-1987(92)90116-S

de Frutos Cachorro, J., Gobin, A. & Buysse, J. (2018). Farm-level adaptation to climate change: the case of the Loam region in Belgium. *Agricultural Systems*, 165, 164–176. https://doi.org/10.1016/j.agsy.2018.06.007

Ejlertsson, G. (2019). *Enkäten i praktiken – en handbok i enkätmetodik.* Studentlitteratur.

Europakommissionen (2026a). *Sugar – Overview.* https://agriculture.ec.europa.eu/farming/crop-productions-and-plant-based-products/sugar_en [2026-05-11]

Europakommissionen (2026b). *Balance sheet for sugar – 2026-04-30.* Sugar market obeservatory. https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories/sugar_en [2026-05-06]

Fogelfors, H. (2015). *Vår mat – Odling av åker- och trädgårdsgrödor.* Studentlitteratur.

Götze, P., Rücknagel, J., Jacobs, A., Märländer, B., Koch, H.-J., Holzweißig, B., Steinz, M. & Christen, O. (2016). Sugar beet rotation effects on soil organic matter and calculated humus balance in Central Germany. *European Journal of Agronomy*, 76, 198–207. https://doi.org/10.1016/j.eja.2015.12.004

Heno, S., Viou, L. & Khan, M.F.R. (2018). Sugar Beet Production in France. *Sugar Tech,* 20(4), 392–395. https://doi.org/10.1007/s12355-017-0575-x

Holmer (2026). *Terra Dos 5–30.* https://www.holmer-maschinenbau.com/en/products/terra-dos [2026-04-23]

Hummel- Gumælius, T. (2007). *Ett sött sekel – Betodlarna 1907–2007*. Sveriges betodlares centralförening.

Håkansson, I. (2000). *Packning av åkermark vid maskindrift: omfattning - effekter - motåtgärder*. Rapporter från Jordbearbetningsavdelningen, Sveriges lantbruksuniversitet, no. 99, Institutionen för markvetenskap, Avdelningen för jordbearbetning, Sveriges lantbruksuniversitet. https://res.slu.se/id/publ/30007
Jordbruksverket (2010–2025). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Areal, hektar. Län, Skåne. Gröda, sockerbetor. År 2010–2025]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2022a). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Antal företag. Län, Skåne. Gröda, sockerbetor. År 2022]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2022b). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Antal företag. Län, Skåne. Gröda, sockerbetor. År 2022]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2023). *Att förebygga växtskyddsproblem*. https://www2.jordbruksverket.se/download/18.663fc5ce1866651e1dd8fd87/1677055779561/ovr487v2.pdf
Jordbruksverket (2025a). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Areal, hektar. Län, riket och Skåne. Gröda, sockerbetor. År 2025]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2025b). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Antal företag. Län, Skåne. Gröda, sockerbetor. År 2025]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2025c). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Areal, hektar. Län, Skåne. Gröda, total åkermark. År 2025]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2025d). *Jordbruksverkets Statistikdatabas - Åkermarkens användning och antal företag med åkermark efter Län, Gröda, Variabel och År.* [Sökvariabler: Areal, hektar. Län, hela riket. Gröda, konservärter. År 2025]. https://statistik.jordbruksverket.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statisti

kdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Arealer__1%20Riket%20l%C3%A4n%20kommun/JO0104B1.px/ [2026-05-07]
Jordbruksverket (2026). *Rekommendationer för gödsling och kalkning 2026.* https://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/jo219.html
Klang.ai (2026). *Secure AI on European terms*. https://klang.ai/about/ [2026-05-23]
Koch, H-J., Trimpler, K., Jacobs, A. & Stockfisch, N. (2018). Crop Rotational Effects on Yield Formation in Current Sugar Beet Production – Results From a Farm Survey and Field Trials. *Frontiers in Plant Science*, 9, 231. https://doi.org/10.3389/fpls.2018.00231
Kotlánová, B., Hledik, P., Hudec, S., Martinez Barraso, P., Vaverkova, M D., Jirousek, M. & Winkler, J. (2024). The Influence of Sugar Beet Cultivation Technologies on the Intensity and Species Biodiversity of Weeds. *Agronomy*, 14 (2), 390. https://doi.org/10.3390/agronomy14020390
New Holland (2026). *CH*. https://agriculture.newholland.com/sv-se/europe/produkter/skordetroskor/ch [2026-04-23]
Nilsson, D. (2006). *Etanol från sockerbetor – en förstudie om möjligheterna till storskalig produktion i Blekinge.* Länsstyrelsen Bleking län. https://www.lansstyrelsen.se/download/18.68fbc90d193243b379e47ce2/1732525714781/Etanol%20fr%C3%A5n%20sockerbetor%20%E2%80%93F%C3%B6rstudie%20om%20m%C3%B6jligheterna%20till%20storskalig%20produktion%20i%20Blekinge.pdf
Nordic Sugar (2026a). *Miljöledning betodling.* https://www.sockerbetor.nu/irj/go/to/sv/betodling/miljoledning-betodling-mbo [2026-08-10]
Nordic Sugar (2026b). *Kalk och pH-värde*. https://www.sockerbetor.nu/irj/go/to/sv/betodling/odlingsrad/infor-betodlingen/ratt-ph-varde [2026-05-22]
Nordic Sugar (2026c). *Frivillig reduktion av betareal 2026 – få kompensation och planera för 2027.* https://www.sockerbetor.nu/irj/portal/nordzucker/sv?NavigationTarget=pcd:portal_content/other_vendors/specialist/com.opentext.pct.wsmpm/iviews/com.opentext.pct.wsmpm.smartview&DynamicParameter=paraurl%3Dhttp%3A%2F%2Fgut210146.nordzucker.lan%3A8080%2Fcps%2Frde%2Fxchg%2Fagriportal%2Fhs.xsl%2F22617.htm%26paraconfig%3DOT-DS-Server_agriportal&sapDocumentRenderingMode=Edge&HistoryMode=2&NavigationContext=navext(ROLES://portal_content/nz_agri/admin/navigation/rl.base/08fa3aba-0c16-47c2-8781-0c352b34f4eb|OPENTEXT_EXTERNAL://_OT-DS-Server_agriportal/F17BA5A009D24F80BE6CF1F3A35A8819--recursion=0/~//77D2FCB5CDB44CBE87880856867C2B77)&windowId=WID17679443096 18&NavMode=0 [2026-05-11]
Sveriges Lantbruksuniversitet (2026). *Handböcker, guider och mallar.* https://internt.slu.se/stod-service/admin-stod/juridik-dataskydd-och-informationshantering/dataskydd/mer-om-dataskydd/ [2026-06-09]
Svenska Sockerfabriks AB (1973). *Sockerbetsodling*. Sockerbolaget.
WABCG (2026a). *News from WABCG April 2026 – News from Belgium*. https://wabcg.org/wp-content/uploads/2023/01/04-April-2026.pdf [2026-05-05]

WABCG (2026b). *News from WABCG February 2026 – News from Austria*. https://wabcg.org/wp-content/uploads/2023/01/02-February-2026.pdf [2026-05-05]
Yara (2018). *Gödslingsråd.* https://www.yara.se/contentassets/b2d039536ac14ce382a98e12dd92282e/yar0050_godslingsradet_2018_okt.pdf [2026-06-09]

Bilaga 1

Enkätfrågor

1. Finns huvuddelen av din totala odlingsareal i Skåne? Inkludera både ägd och arrenderad mark, men exkludera mark som du sköter med skötselavtal.
2. I vilken kommun finns huvuddelen av din totala odlingsareal?
3. Om huvuddelen av din totala odlingsareal ligger utanför Skåne, vänligen fyll i vilken kommun du har huvuddelen av din odlingsareal i. (Denna fråga fick man endast om man svarat nej på fråga 1).
4. Vad är din totala odlingsareal 2026? Inkludera både ägd och arrenderad mark, men exkludera mark som du sköter med skötselavtal.
5. Hur många hektar sockerbetor har du kontrakterat 2026?
6. Vad var din totala odlingsareal 2023? Inkludera både ägd och arrenderad mark, men exkludera mark som du sköter med skötselavtal.
7. Hur många hektar sockerbetor odlade du 2023?
8. Har du kontrakterat färre hektar sockerbetor 2026 än vad du odlade 2023? (Om man svarade nej på denna fick man ej upp fråga 10 till 16)
9. Hur många hektar sockerbetor tycker du generellt sett passar i din växtföljd?
10. Följande grödor odlade jag 2023.
11. Följande grödor odlade jag 2024.
12. Följande grödor odlade jag 2025.
13. Följande grödor planerar jag att odla 2026.
14. Om du under 2024 eller senare börjat odla en för dig ny gröda, beror det på att din sockerbetsareal minskat?
15. Sedan din sockerbetsareal minskat, tycker du att följande aspekter har förbättrats eller försämrats för dig och din växtodling?
    a. Växtföljd
    b. Ogräsförekomst
    c. Markpackning
    d. Odlingsekonomi (för din totala växtodling)
    e. Min arbetsfördelning med hänsyn till annan skördetidpunkt för sockerbetor jämfört med övriga grödor
    f. Arbetsbörda för hela min växtodling (så som sådd, jordbearbetning, växtskydd
16. För din totala växtodling, ser du det totalt sett som positivt eller negativt att sockerbetsarealen minskat?
17. Hur troligt är det att du skulle öka din odling av sockerbetor om det inom 5 år blev möjligt att kontraktera fler hektar än du gjort inför 2026?

18. Ser du det som problematiskt eller oproblematiskt att sockerbetsodlingen skulle minska/minska ytterligare?
19. Om din sockerbetsareal hade minskat från de hektar du odlar idag, hade du blivit mindre benägen att utföra följande åtgärder på dina fält?
    a. Kalkning, förråds- eller strukturkalkning
    b. Ny täckdikning
    c. Markkartering, tätare intervall än 10 år

Inledningstext

Hej! Detta är en enkätundersökning som syftar till att undersöka hur sockerbetsodlare och deras övriga växtodling kan ha påverkats av arealreduktionen för sockerbetor som skett sedan kontrakteringen 2024. Enkätundersökningen kommer var en viktig del i mitt examensarbete från Lantmästarprogrammet på SLU med den preliminära titeln "Hur påverkar minskad sockerbetsodling skånska växtodlare och deras övriga odling?". Då examensarbetet rör lantbruksvetenskap kommer ekonomiska aspekter för er odlare inte att behandlas i någon större omfattning, även om det kan vara en stor faktor för er och er odling. Jag hoppas även att det färdiga arbetet ska vara av intresse för er som odlar sockerbetor.

Du behöver bland annat kunna svara på frågor kring din totala odlingsareal, både för 2026 och 2023, hur många hektar sockerbetor du har kontrakterat för 2026 och hur många hektar sockerbetor du odlade 2023. Även vad du odlat mellan 2023 till det du planerar att odla 2026. Försök att undvika att fler än en person från samma gård/företag svarar på enkäten.

Bilaga 2

6.1 Frågorna som intervjun utgick ifrån

Varför är sockerbetsodlingen viktig för skånska växtodlare?
Hur många kontrakterade sockerbetsodlare?

- 2026:
- 2023:

Hur många hektar är/var kontrakterade?

- 2026:
- 2023:

Vad beror den minskade odlingen på?
En minskning av sockerbetsodlingen har skett under lång tid, varför är minskningen som sker idag annorlunda från tidigare?
Hur upplever er organisation att det påverkar era medlemmar?

- Påverkas deras växtföljd?
- Testar de att odla någon annan gröda?
- Blir de mindre benägna att investera i sin mark och växtodling?
    - Kalkning
    - Markkartering
    - Täckdikning
- Påverkas deras arbetsfördelning?
- Är de oroliga för ytterligare minskad odling?
- Vill era medlemmar odla fler hektar sockerbetor?

6.2 Transkribering

Intervju med Betodlarnas generalsekreterare Ida Lindén.

Mikaela Trulsson - 0:03
Eh, men vi kan väl börja med vem du är?

Ida Lindén - 0:05
Ja, då är jag Ida Lindén. Är generalsekreterare för odlarföreningen Betodlarna.

Mikaela Trulsson - 0:11
Yes. Eh, och varför är sockerbetsodlingen viktig för skånska växtodlare?

Ida Lindén - 0:19
Den är viktig av flera anledningar. Eh, dels är den ju viktig rent biologiskt för växtföljden och sådära. Eh, den är, det är en väldigt robust gröda som klarar varierande väder eftersom den växer så länge på säsongen. Så kan den hämta igen,

eh, lite torka en sommar till exempel, senare på hösten när, när andra grödor mognar av i augusti, juli, augusti. Så har betorna bara vuxit hälften av vad de ska växa. De slutar inte växa inte förrän november. Så att, på det viset en, en robusthet. Eh, det är ju en längre arbetssäsong om man vill fördela arbetet under året. Och sen så följer det inte riktigt, eh, prisfluktuationer på samma sätt som, följer inte spannmål och raps i prisfluktuationerna. Så det kan också skapa en liten, ge nån sorts stabilitet för sett i ekonomin i företagen också. Man kontrakterar på ett lite annat sätt. Man vet vad man får för det och sådär. Så att det är många, många olika anledningar till att det kan finnas ett värde på betodling.

Mikaela Trulsson - 1:27
Mm. Eh, och hur många kontrakterade sockerbetsodlare finns det i år?

Ida Lindén - 1:32
I år är där kontrakterade sockerbetsodlare, eh, drygt tusen stycken, tusen tjugofyra. Sen är det en del av dem som inte kommer odla eftersom man har flyttat över. Men det, det är tusen tjugo odlare ungefär kontrakterade.

Mikaela Trulsson - 1:48
Mm. Och 2023?

Ida Lindén - 1:50
2023 var det kontrakterat niohundratjugofemtusen odlare.

Mikaela Trulsson - 1:57
Eh, och hur många hektar var det då dessa åren?

Ida Lindén - 2:01
Kontrakterat i år ungefär tjugoettusen femhundra hektar. Och 2023 var det knappt tjugoåttatusenfemhundra.

Mikaela Trulsson - 2:11
Så det är rätt så kraftig minskning.

Ida Lindén - 2:12
Vill du ha exakta siffror på, på liksom antal hektar och så, så hör av dig till Anders Rydén på Nordic Sugar. Så att vill du ha exakta siffror både på an-antal, eh, kontrakt, hur många sockerbetsodlare det är och hur många, eh, hektar så, så tar du med Anders på Nordic Sugar.

Mikaela Trulsson - 2:32
Ja, absolut. Eh, och Betodlarföreningen, vad, hur ser ni att, vad beror den minskade odlingen på som har blivit nu på senare år?

Ida Lindén - 2:42
Ja men det är ju flera delar. Dels så är det att efterfrågan på socker minskar. Vi konsumerar mindre socker. Eh, så det är ju en viktig del. Då behöver ju produktionen anpassa sig till marknaden. Eh, sen har vi lämnat några år, dels där man har fått öka skördar både i Sverige och i resten av Europa. Men också där man har odlat mer socker eller odlat mer betor och producerat mer socker än vad det funnits behov av.

Ida Lindén - 3:14
Man har snarare producerat för att det varit bra inte för att efterfrågan funnits. Så det är en marknad i obalans som gör att, att man nu måste få marknaden i balans igen och då måste man minska produktionen. Men också att även om vi skulle producera samma volym socker i Sverige över tid så hade ändå arealen minskat eftersom odlarna hela tiden blir bättre. Eh, så det går färre hektar på att producera samma mängd socker.

Mikaela Trulsson - 3:42
Så detta är en trend som odlarna ska förvänta sig håller i sig?

Ida Lindén - 3:47
Ja men, eh, tvådelat. Eh, att, eh, skördarna ökar, vilket får till följd att are-- att man behöver mindre areal för att producera samma mängd socker. Det hoppas vi ska fortsätta för att vi måste bli, svenska betodlare behöver fortsätta bli bättre för att vara konkurrenskraftiga som betodlare. Eh, sen så får ju marknaden utvisa hur stor efterfrågan är. Eh, som det är nu så, så bygger ju produktionen på att tära på de lager som är uppbyggda under flera år. När, när marknaden är i balans igen så behöver vi upp i, i den mängd socker som konsumeras igen. Då ska det mest troligt produceras mer än vad det gör nu. Men när det blir och hur mycket, det är svårt att säga. Vi har en nedåtgående trend i konsumtion och exakt var det kommer landa vet vi inte heller.

Mikaela Trulsson - 4:43
Nej, absolut. Eh, och då, det har ju varit en minskning i sockerbetsarealen i Sverige nu under en rätt så lång tid. Så varför tror du att det är extra mycket på tapeten för odlarna just nu?

Ida Lindén - 5:03

Eh, alltså, för-förut när det har varit stora minskningar, det har ju varit på den tiden när man, när vi hade en marknadsreglering. Eh, efter marknadsregleringen eller avregleringen av marknaden ska jag säga, eh, så har ju, har vi legat runt trehundratusen ton sockerproduktion i Sverige, ungefär trettiotusen hektar. Lite grovt räknat då, strax under. Eh, så efter avregleringen har det egentligen varit ganska, ganska jämn produktion, jämn areal. Eh, så det är första gången odlare är med om en minskning i produktionsvolym när vi inte har en reglerad marknad. Innan har man haft sina kvoter och man har haft en odlingskvot att fylla. Eh, och de kvoterna har ju då justerats utifrån landets kvot. Eh, och då har man egentligen inte så mycket att säga till om. Och vi kommer också då från sen den här avregleringen så har inte intresset de första åren varit så stort för att odla och då har man i princip fått odla hur mycket man ville och minnet är kort. Så man kommer ifrån att ha varit väldigt reglerad i sin kvot som man hade när vi hade en marknadsreglering till att det helt plötsligt blev väldigt fritt för att intresset var inte så stort så man kunde odla i princip hur mycket eller lite man ville.

Ida Lindén - 6:26

Till att det nu regleras igen för att intresset för att odla är större än vad behovet av betor är. Så att eh, jag tror att det är, det är liksom första gången man upplever en oreglerad marknad samtidigt som en, där det är en minskat behov. Så det är en ny situation som man inte har upplevt tidigare.

Mikaela Trulsson - 6:48

Och då är det när kvotystemet togs bort 2017?

Ida Lindén - 6:52

2017 som kvot systemet togs bort. Och sen låg det ju stabilt kan man säga arealerna eh, ända fram till och med för, ja till 2023 egentligen. Så låg det där strax under eller runt trettio, mellan tjugoåtta och trettiotusen hektar i vad blir det då 2017-2023. Så det är ändå en ganska lång period. Eh, sen har vi den här minskningen då till följd av att det är mycket som sker.

Mikaela Trulsson - 7:18

Och hur upplever ni att, eh, organisationen, att det påverkar era medlemmar i deras övriga växtodling?

Ida Lindén - 7:28

Ja, du hade ju skrivit några punkter här, dels med växtföljden. Och det är klart att det påverkar ju växtföljden, eh, på så vis att, eh, man får mer luft i växtföljden. Eh, och mer luft i växtföljden det skapar ju möjligheter för att dels välja fält så att

man faktiskt har betorna eller andra grödor på den delen på, eh, på de fälten där de verkligen är bäst lämpade. Men det gör ju också en möjlighet att prova nya grödor eller öka upp andra grödor. Det skapar liksom en större flexibilitet än vad man kanske annars har. För då har man, tidigare har man då stoppat in kanske så mycket betor man kunde och då har man inte haft en flexibilitet på samma vis. Det skapar en flexibilitet i, på gott och ont. Eh, så på det viset påverkar det växtföljden och, och många har ju stoppat in andra eller ökat andra grödor. Det är inte så att det ser vi ju jättetydligt när jag sammanställer vad som har hänt under den här tidsperioden. Eh, så ser vi ju det tydligt att det är inte så att betodlarna har suttit stilla i båten och, och inte gjort någonting, utan vi kan inte säga att det är exakt samma areal som har bytts ut.

Ida Lindén - 8:40

Men om jag klumpar ihop vad jag kanske skulle kalla för premium bulkgrödor som då skulle vara sockerbetor så klart, stärkelsepotatis, eh, och konservärt, kanske till viss mån och hampan får vi också stoppa in där. Det är alltså inte premiumgrödor i den bemärkelsen att det är grönsaker, men det är inte heller bulkvara höstvete, raps. Så någonstans i det segmentet mittemellan. Och lägger vi ihop på de fyra så är i princip arealen konstant över de här åren. Det är bara att betarealen har minskat drastiskt. Hampan har tillkommit, den fanns inte. Stärkelsepotatisen har gått fram och konservärten varierar lite mellan åren, men de är ju på frammarsch och vill öka och har ambition till det. Så sett över, jag kommer inte ihåg hur många år jag sammanställde för nån, nån månad sen. Sett över, över några år så är ju arealen av de grödorna konstant. I någon mån, inom viss mån har man ju då ersatt betarealen med någonting annat. Som betodlarna inte sitter still och det behöver inte vara. Det kan vara något gott i det, även om vi gärna odlar betor såklart.

Ida Lindén - 9:52
Vi vill inte producera betor som ingen vill köpa. Vad har du mer där?

Mikaela Trulsson - 10:00
Vi pratade lite där innan om arbetsfördelningen. Du menar att i början att den-

Ida Lindén - 10:05
Ja just det.

Mikaela Trulsson - 10:05
Att man sprider ut den lite.

Ida Lindén - 10:07

Och det är klart att det påverkar ju arbetsfördelningen men den beror på vad man gör istället. Alltså blir du av med betareal och stoppar in stärkelsepotatis. Så ja, arbetsfördelningen varierar lite över året, men det blir inte mindre. Det kanske snarare blir fler timmar. Eh, stoppar du in någonting annat så kanske det är helt annorlunda för hur det påverkar din arbetsfördelning. Så ja, det påverkar arbetsfördelningen när man byter ut grödor. Men det är svårt att säga på vilket sätt, för det är nog väldigt individuellt vad man gör istället. Men jag tycker det viktiga är väl och det är inte så att betodlarna har suttit stilla och väntat på att, på att något ska hända utan man agerar utifrån sitt företags förutsättningar och det är ju, det är ju bra.

Mikaela Trulsson - 10:53

Är era medlemmar oroliga för ytterligare minskningar av deras odling?

Ida Lindén - 11:01

Svårt att säga. Vi får ju mycket frågor om det, om det är ett tecken på oro eller bara ett tecken på att man är aktiv i sitt företagande och försöker planera. Så jag vet inte om det är oro, men man är intresserad och man vill så klart veta vad de, hur ambitionerna ser ut och sådär. Eh, men jag vet inte om man är orolig. Jag tror att de flesta förstår ju och har ju landat i att vi kan inte producera betor som ingen vill köpa. Om det inte finns en marknad för socker så, så finns det inget, inget ändamål liksom. Och på din fråga där sen om man vill ha mer betor. Ja, men det har vi sett att i flera år så har intresset för kontrakterat varit jättestort. Eh, och det tyder väl på att man vill odla mer betor så klart. Samtidigt så får vi väldigt tydliga signaler om att arealen det är inte viktigare än priset. Man odlar hellre lite mindre betor och har lönsamhet, rimlig lönsamhet för de betorna man odlar än att odla mer betor men tveksam lönsamhet. Det, det finns ju inget så här ja eller nej svar på det.

Ida Lindén - 12:02

Ja, man vill absolut odla mer betor om förutsättningarna är de rätta. Annars är det bättre att odla de betorna som marknaden behöver.

Mikaela Trulsson - 12:11

Det var väl typ det.

Ida Lindén - 12:14

Var det typ det? Ja, det var typ det. Men det var det här om investeringar också.

Mikaela Trulsson - 12:19
Ja.

Ida Lindén - 12:19
Det sa jag nog inte så mycket om.

Mikaela Trulsson - 12:20
Nej, det kanske om man var.

Ida Lindén - 12:23
Om man blir mindre benägen att investera i mark och växtodling. Det är nog lite för kort perspektiv för att se det. Jag tror att, ehm, visst vi kan tycka att det har hänt mycket de senaste tre åren. Eh, fyra kanske. Eh, nej, tre egentligen. Eh, men det är fortfarande väldigt kort perspektiv när vi ser till investeringar. Sen är det klart att, eh, man kanske inte går in i stora maskininvesteringar om man är osäker på arealunderlaget. Det, där kan man väl möjligen se att man bromsar. Man kanske behövde en ny såmaskin egentligen, men man avvaktar till man vet var det landar. Eller en maskinstation som. Jag tänker att maskinstationerna är kanske de som påverkas allra mest här. Där, eh, verkligen arealunderlaget påverkar så man kan nyttja maskinerna. Man kanske inte ens har nytta av alla maskiner, egna maskiner man hade då. Sen tror jag kalkning och täckdikning och bördighet och sådant. Det har ju alla grödor nytta av och de flesta av dem. Betodlare generellt, det är duktiga företagare, duktiga växtodlare. De ser ju att det här, alla de investeringarna, om det så är kalk eller täckdikning eller vad det är, så är det ju väldigt långsiktiga investeringar.

Ida Lindén - 13:39
Eh, och det hänger, står och faller inte med en betodling utan det, de har ju resten oavsett vad man odlar nytta av istället. Så fortsätter man där för att också vara, vara redo. Man vet ju att man behöver vara konkurrenskraftig innan betorna kommer igen och då vet man. Eh. Vad tänkte du där? Mm. Så ja, det blev. Var det allt?

Mikaela Trulsson - 14:06
Jag tror det.

Bilaga 3

6.3 Frågorna som intervjun utgick ifrån

Hur har minskad sockerbetsodling påverkat dina rådgivningskunder?

- Växtföljd
    - Har deras växtföljd förändrats?
    - Har de börjat odla eller är intresserade av att odla någon ny gröda till följd av minskningen?
- Upplever de några problem eller förbättringar när det gäller ogräs när de odlar färre hektar sockerbetor än de gjort tidigare?
- Har deras arbetsfördelning förbättrats eller försämrats?
- Har deras arbetsbörda ökat eller minskat?
- Verkar de vara mindre intresserade av
    - Täckdikning
    - Kalkning
    - Markkartering
- Har deras totala odlingsekonomi förbättrats eller försämrats?

Vill dina rådgivningskunder odla fler hektar sockerbetor än de gör idag?

Är din rådgivningskunder oroliga för ytterligare minskning i sockerbetsodlingen?

- Om de är oroliga, är det på grund av något annat än bara odlingsekonomin?

6.4 Transkribering

Mikaela Trulsson - 5:33

Hur upplever du att dina rådgivningskunder som du träffar, hur upplever du att, eh, deras-- att dina kunder har, upplever de att de har lagt om sin växtföljd på något vis?

Rådgivare HIR Skåne - 6:15

Ja men det, det får de ju göra för att de når inte riktigt upp. Eh, ja de måste ju fylla ut den minskade betaarealen på något vis. Och lite beroende på vad man har för gård och vad man har för problemogräs så har de valt lite olika strategier. Det är många som har lagt in, eh, andra års vete, antingen som vete efter vete eller så har de lagt in vete, höstraps, vete. Eh, en del som har lagt in blommor om man är i ett område där det passar sig.

Mikaela Trulsson - 6:59

Har de blivit mer intresserade att odla något nytt som de inte har odlat innan?

Rådgivare HIR Skåne - 7:05
Ja, en hel del som börjat med hampa som de kanske inte har haft förr. Eh, sen vet jag inte hur mycket det är sockerbetsodlingen eller det dåliga vårkornspriset. Eller en kombination av då bägge.

Mikaela Trulsson - 7:16
Ja, precis.

Rådgivare HIR Skåne - 7:18
Men det är-- jag har några kunder som helt, som har som enda vårgröda, eh, hampa istället för vårkorn och betor.

Mikaela Trulsson - 7:25
Mm. Så de har skippat betorna helt och kör bara hampan då? Ja.

Rådgivare HIR Skåne - 7:33
Och det hänger säkert ihop, men det är ju inte gårdar på Söderslätt, utan det är ju mina, eh, jag har ju mycket kunder, eh, i Bara, Klågerup och Romelåsen.

Mikaela Trulsson - 7:44
Mm.

Rådgivare HIR Skåne - 7:45
Där det blir mer backigt och så, alltså där betodlingen är svårare. Det är ju de som har gått över till hampa istället.

Mikaela Trulsson - 7:51
Ja. Eh, kan du se hos dina kunder att de har fått någon antingen att det, de kan hantera ogräs bättre eller hantera ogräs sämre när de har minskat sin sockerbetsodling?

Rådgivare HIR Skåne - 8:09
Det är nog lite tidigt att svara på tror jag.

Mikaela Trulsson - 8:13
Mm.

Mikaela Trulsson - 8:19
Men är det något ogräs som man verkligen kan hålla tillbaka liksom med, med behandlingarna som man gör till sockerbetor?

Rådgivare HIR Skåne - 8:27
Kanske inte behandlingarna i sig, men just alltså jag tänker på renkavle och fördelen att ha någonting som är vårsått. Att det försvinner ju för då var mina kunder som har valt den andra höstvetegröda istället. Så får de ju mer höstodlat. Och det är ju en jättestor nackdel för deras vår, för deras renkavleförekomst framför allt.

Rådgivare HIR Skåne - 8:55
Sen försvinner ju möjligheten att radrensa. Eh, och det kan ju vara bra på gårdar som har, ja, resistensproblem med andra ogräs. Ja, renkavle också. Men om man har andra resistensogräs så är det ju inte dumt att kunna radrensa. Och den är också en möjlighet som försvinner ju när man inte har betodling längre. Det är inte lika vanligt i andra grödor att man kör mekaniskt.

Mikaela Trulsson - 9:18
Nej, precis. Eh, upplever du att dina kunder har, alltså ger de uttryck för att deras arbetsfördelning har förändrats antingen till det bättre eller till det sämre när de odlar mer av något annat och mindre betor?

Rådgivare HIR Skåne - 9:40
Nej, alltså arbetsfördelningen har de väl inte pratat om så mycket. De pratar ju om sin ekonomi och de pratar ju om sina växtföljder framför allt. Att deras ekonomi blir sämre när de inte har så mycket betor längre. Och att de får ju-- får problem att sätta ihop växtföljder när de inte har en, ja, fjärdedel av gården i sockerbetor längre.

Mikaela Trulsson - 10:02
Ja. Och det är många som hade velat ha den här fjärdedelen i sin odling eller?

Rådgivare HIR Skåne - 10:10
De alla, alla mina, jag tror inte jag har någon kund som inte vill öka sin sockerbetsareal till att bli en fjärdedel. Och det är just för att sockerbetor är ju inte, är inte släkt med någonting annat. Så det är en väldigt bra avbrottsgröda och har varit ganska god ekonomi jämfört med spannmålsodling i, ja, jättemånga år ju.

Mikaela Trulsson - 10:30
Mm. Eh, om man hade, hur du ser om man med arbets-- för nu pratar vi om arbetsfördelning, men om man pratar om arbetsbördan. Mm. Eh, kan man tro att det skulle bli mindre arbetsbörda att odla något om man odlar mindre betor?

Rådgivare HIR Skåne - 10:56
Det är väl inte orimligt att tänka sig, för betor är ju en ganska arbetsintensiv gröda. Så färre hektar av den är ju säkert att föredra om man bara kollar på arbetsbördan. Och likadant så kanske också placeringen av arbetet. Att ofta du slipper hålla på med betupptagning och täckning av betor så mycket när det är sämre väder och kallt och jävligt. Det är ju bekvämare, eh, om du håller på med spannmålsodling, för det är ju tider på året och det är helt enkelt bättre väder då.

Mikaela Trulsson - 11:30
Ja, precis.

Rådgivare HIR Skåne - 11:31
Och inte lika arbetsintensivt, inte lika tunga moment och inte lika klinigt kanske som sockerbetsupptagning kan vara då. Sen flyttar man ju arbetsbelastningen. Man får ju värre toppar. Betor har ju mycket arbete på en tid och det kanske är lite lugnare i spannmålsodlingen. Så ska du mer, ska du odla mindre betor så får du säkert-- stressen kan ju säkert öka för du får mer arbete på färre antal dagar som ska utföras.

Mikaela Trulsson - 12:03
Ja, precis.

Rådgivare HIR Skåne - 12:03
Och kanske kan upplevas mindre arbetsamt.

Mikaela Trulsson - 12:07
Ja, precis.Ehm, nu är det ju rätt så tidigt att liksom kunna dra några slutsatser men, eh, av det. Men skulle man kunna tänka sig att odlare skulle bli mindre intresserade av att investera i till exempel kalkning och markkartering tätare än, än tio år om de odlar mindre betor?

Rådgivare HIR Skåne - 12:41
Ja, men kanske betorna. Eller jo, om vi tittar på kalkningen specifikt så är det ju mycket drivet av betorna och deras odlingsekonomi och deras optimum. Så kalkning kan jag säkert tänka mig att de kommer att kunna dra ut på dem om de ska odla mindre. Sen är ju markkarteringen, den är ju driven av någonting annat. Den är ju driven av att man har precisionsodlingsstöd och där krävs det ju vart tionde år. Så det tror jag inte kommer att påverkas.

Mikaela Trulsson - 13:07
Nej, precis. Men är det någon som, är det någon som gör markkartering tätare än tio år nu för att, för betorna?

Rådgivare HIR Skåne - 13:18
Nej, det tror jag, jag har ingen kund som gör det. De håller sina tio år.

Mikaela Trulsson - 13:21
De håller sina tio år. Ja.

Rådgivare HIR Skåne - 13:23
Ja, det gör de.

Mikaela Trulsson - 13:25
Och då, ja vi har väl redan tagit på det, men de upplever ju, upplever de att deras totala odlingsekonomi har blivit sämre eller bättre?

Rådgivare HIR Skåne - 13:37
Det har de nog lite svårt och. Det är klart att deras totala odlingsekonomi har blivit sämre. Eh, men det sammanfaller också med väldigt dåliga spannmålspriser. Så de har nog en totalupplevelse av att det är ganska tufft att vara en växtodlingsgård just för tillfället.

Mikaela Trulsson - 13:56
Mm.

Rådgivare HIR Skåne - 13:56
Jag är inte säker på att de helt kopplar det bara till den minskade sockerbetsodlingen. Till viss del. Men eftersom det då sammanfaller med det väldigt dåliga spannmålspriset så har de ju många en väldigt tuff situation.

Mikaela Trulsson - 14:12
Ja, precis. Så det är en kombination där. Liksom de hade inte varit lika, alltså saknat betorna lika mycket om det hade varit jättebra spannmålspris då?

Rådgivare HIR Skåne - 14:23
Nej, exakt. Så är det ju. Alltså kan du byta ut betorna mot någonting med samma ekonomi så. De odlar ju inte, de bryr sig inte om att odla sockerbetor för sockerbetornas skull.

Mikaela Trulsson - 14:32
Nej.

Rådgivare HIR Skåne - 14:33
De gör ju det för ekonomin. Så kan de byta. Hade de tjänat mer pengar på att odla höstvete hade de ju gjort det. Då hade de ju struntat i sockerbetor.

Mikaela Trulsson - 14:41
Ja.

Rådgivare HIR Skåne - 14:41
Det har varit en sådan oerhört, ja men en ekonomiskt bra gröda för dem. Passat in, haft väldigt många fördelar i växtföljder som gör att de håller på.

Mikaela Trulsson - 14:51
Mm.

Rådgivare HIR Skåne - 14:52
Så de skulle säkert kunna, alltså hade de tjänat massor med pengar på att odla hampa, så hade de lika gärna gjort det. Rent odlingstekniskt. Sen kommer det med andra bekymmer. Men om man bara tittar på själva liksom grödan som sig.

Mikaela Trulsson - 15:07
Ja, precis. Eh, och då, ja visst, du nämnde det innan, men vi kan ta det som en egen fråga. Eh, vill dina rådgivningskunder odla mer betor än vad de gör i dag?

Rådgivare HIR Skåne - 15:21
Ja, det vill de absolut. De hade allihop, eh, jag tror inte jag har någon som inte hade ökat om de hade fått.

Mikaela Trulsson - 15:29
Mm.

Rådgivare HIR Skåne - 15:30
Och framför allt är det, det de också kan sakna som ju ställer till bekymmer för dem. Det är det här med att de inte kan få den exakta, exakta arealen som passar deras gård. Alltså helt plötsligt så fyller inte betorna ut fälten längre. Ja, men så ska du ha ett och ett halvt hektar med någonting annat. Förr gick det ju att få det. Förr kunde det ju svänga från år till år så att det passade de styckena som skulle odlas på gården. Och nu blir det mycket bökigare för dem när det liksom är, dras

ner som från år till år. Eh, istället för att kunna ha liksom någon form av sving i, i arealen.

Mikaela Trulsson - 16:07
Ja, precis. Men kan det vara så att de, kan det vara bättre alltså för att nu om de har färre hektar betor att de kanske verkligen kan använda de optimala fälten mer?

Rådgivare HIR Skåne - 16:23
Nej, för neddragningen är så liten ännu.

Mikaela Trulsson - 16:27
Mm.

Rådgivare HIR Skåne - 16:27
Att de måste ändå runt på alla betfält som de. Jag har ingen som har kunnat ta fält ur betproduktion eller vad man ska säga.

Mikaela Trulsson - 16:36
Nej.

Rådgivare HIR Skåne - 16:36
Utan det blir delar av fält som försvinner ofta.

Mikaela Trulsson - 16:40
Ja, precis.

Rådgivare HIR Skåne - 16:41
Det är väldigt få som har så stora neddragningar. Nu kanske mina kunder inte är bland de största, men de har inte så stora neddragningar så det är hela fält som försvinner, utan det är delar av fält.

Mikaela Trulsson - 16:56
Mm. Eh, och då upplever du att dina kunder är oroliga för att betodlingen skulle minska ytterligare än vad den har gjort än så länge?

Rådgivare HIR Skåne - 17:07
Det är de absolut. Är de väldigt oroliga för det. Eh, för då vill, ja de behöver ju grödan liksom. För att få en växtföljd som inte bara består av höstgrödor så behöver de ju sockerbetorna. Så den är ju jätteviktig för skånska lantbrukare eftersom vi inte har, vi har inte den här vallproduktionen som större delar av

Sverige kanske har på samma sätt när det inte är som vi bor så mycket djur. Så då blir det väldigt viktigt för oss med sockerbetsodlingen.

Mikaela Trulsson - 17:43
Hur mycket kan man säga liksom, alltså att vissa kanske håller kvar i betorna av en tradition? Det är liksom att det är det man odlar. Eh, tänk-- eller tänker du att de är, att de blir mer öppna för att testa annat?

Rådgivare HIR Skåne - 18:04
Det blir de nog, men jag, jag tror inte de håller kvar i betodling så mycket av tradition, utan mest för att de ser värdet i växtföljden av att ha någonting här som inte är en stråsäd.

Mikaela Trulsson - 18:16
Mm. Men den hade ju då kunnat ersättas med, med något annat. Jag tänker andra vårgrödor som potatis eller hampan eller ärtor kanske då?

Rådgivare HIR Skåne - 18:32
Ja, det skulle den kunna göra, men då, för det, de flesta betjordar är ju inte potatisjordar. Så där faller det lite bort. Äh hampan är ju fulltecknad sedan länge, så där får de inte lov att öka, utan de tar inte emot fler odlare än vad de har eller mer areal. Äh vad sa du mer?

Mikaela Trulsson - 18:57
Ärtorna.

Rådgivare HIR Skåne - 18:59
Och ärtorna är ju, är ju på uppgång i Skåne. Äh men det har ju varit, är ju lite odlings, sockerbetorna är ju väldigt, det är ju väldigt trygg odling för lantbrukaren. Det går sällan helt åt skogen. De får alltid äh alltså väldigt jämna och stabila skördar. Ärtodling är ju mycket osäkrare för det åker ju upp och ner. Ett år får man en bra skörd, ett annat år får man en dålig skörd. Det har varit lite osäkerhet med, med fabriken. Äh i Skåne är det mycket konservärtor. Och det har varit mycket byten mellan fram och tillbaka. Vem ska äga fabriken? Ska den ligga här? Ska den ligga i Brålanda? Äh så därför har de dragit öronen åt sig lite med ärtodlingen. Och sen så kan den ju inte, kan inte gå in och ersätta betorna fullt ut för betor kan du odla vart fjärde år. Ärtor gärna inte oftare än vart åttonde. Så att. Och vårkorn vill de inte heller ha hur mycket som helst. Det är ganska dåliga vårkornspriser. Dålig odlingsekonomi jämfört med att ha sockerbetor. Så därför har ju sockerbetsodlingen haft en, hur ska man säga, en outstanding position i skånsk växtodling.

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316

☒ JA, jag, Mikaela Trulsson har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.